

HandläggareEmma Furtenbach Lundqvist
Telefon: 08-508 27000**Till**

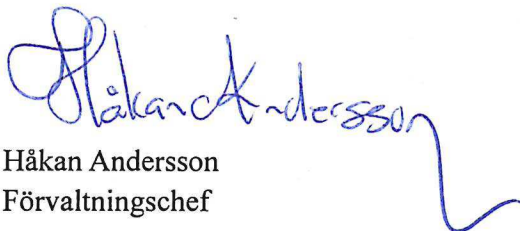
Överförmyndarnämnden

Verksamhetsberättelse 2021 för över- förmyndarnämnden

Förslag till beslut

Överförmyndarnämnden godkänner förslag till verksamhetsberättelse för 2021 och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Överförmyndarnämnden godkänner upprättad Årsrapport för 2021 avseende dataskydd.

Håkan Andersson
Förvaltningschef

Överförmyndarnämnden

Vällingbyplan 2

08-508 27000

overformyndarforvaltningen@stock-
holm.se

start.stockholm

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2021 för överförmyndarnämnden	1
Förslag till beslut.....	1
Sammanfattande analys.....	4
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	5
KF:s inriktningsmål:.....	5
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
KF:s mål för verksamhetsområdet:	5
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort	5
KF:s mål för verksamhetsområdet:	7
1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i	7
KF:s mål för verksamhetsområdet:	16
1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet.....	16
KF:s mål för verksamhetsområdet:	26
1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande	26
KF:s inriktningsmål:.....	27
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt	27
KF:s mål för verksamhetsområdet:	28
2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv	28
KF:s mål för verksamhetsområdet:	28
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö	28
KF:s inriktningsmål:.....	30
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	30
KF:s mål för verksamhetsområdet:	32
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser	32
KF:s mål för verksamhetsområdet:	33
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	33
Uppföljning av ekonomi.....	40

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	40
Investeringar.....	41
Analys av balansräkning	41
Särskilda redovisningar	42
Agenda 2030	42
Konsekvenser av covid-19-pandemin	44
Bedömning av nämndens interna kontroll.....	44
Systematiskt kvalitetsarbete.....	45
Övrigt.....	46

Bilagor

Bilaga 1: Uppföljning av intern kontroll

Bilaga 2: GDPR Årsrapport 2021 - Överförmyndarnämnden

Bilaga 3: ÖFN 2021 blankettset VB

Sammanfattande analys

Nämndens ansvar omfattar bland annat:

- rekrytering och byte av gode män och förvaltare
- tillsyn och arvodering av gode män och förvaltare
- särskilt stöd för rekrytering och arvodering av särskilt förordnade vårdnadshavare

Nämnden har haft fem stora utmaningar 2021 :

Nämndens *första utmaning* är att korta handläggningstiderna.

Nämndens *andra utmaning* är att förbättra service och bemötande.

Nämndens *tredje utmaning* är att införa eDok och Esset.

Nämndens *fyjärde utmaning* är att medverka till införandet av professionella ställföreträdare.

Nämndens *femte utmaning* är att förbättra arbetsmiljön.

Nämnden har prioriterat arbetet med, och utveckling av, kärnverksamheten. Nämnden har haft följande produktionsmål:

1. Att besvara frågor som inkommer via mejl inom fem arbetsdagar. Målet nås.
2. Ansökningar och anmälningar ska vara påbörjade inom 30 dagar. Målet nås.
3. 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Målet nås.
4. 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Målet nås.
5. Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar. Målet nås inte.
6. Andelen ställföreträdarskap för barn enligt kap 11:1 föräldrabalken påbörjade inom fem dagar är 90 procent. Målet nås.

Budget

Nämnden redovisar ett samlat överskott om 0,6 mnkr. Det ekonomiska utfallet för nämnd och förvaltning är 0,3 mnkr och för arvoden är utfallet 0,3 mnkr. Nämnden håller budgeten 2021 liksom under 2019 och 2020.

Överförmyndarnämndens budget var 63,4 mnkr. Budgeten för 2021 minskade med 0,8 mnkr jämfört med 2020. Av nämndens budget var 48,4 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning samt 15,0 mnkr till arvoden. Nämnden hade tilldelats 0,1 mnkr i investeringsbudget.

Nämnden har i samband med tertialrapport två gjort en helårsprognos för arvodeskostnaderna, som legat till grund för bedömningen om budgetjustering. Den totala kostnaden för arvoden 2021 prognostiseras då till 24,5 mnkr. För arvodeskostnader som överstiger 15 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. Nämnden begärde därför i tertialrapport två 9,5 mnkr ur central medelsreserv för arvoden. Kommunfullmäktige beslutade ge nämnden vad nämnden begärt. Det ekonomiska utfallet för arvoden blev 24,2 mnkr dvs 0,3 mnkr mindre än beräknat i tertialrapport två. Därför redovisas ett överskott på 0,3 mnkr på arvoden.

Digitalisering

Stadens arbete med att införa ärendehanteringssystemet Esset på överförmyndarförvaltningen är stoppat av staden. Målet att digitalisera överförmyndarnämndens verksamhet kvarstår dock. Nämnden genomför under 2021-2022 en egen upphandling av ett digitalt handläggarsstöd som är anpassat till överförmyndarförvaltningens verksamhet. En sådan upphandling pågår. Detta innebär att inga effektiviseringar eller kvalitetshöjningar som en följd av en digitalisering har fallit ut 2021 och är inte heller att vänta under 2022, utan detta skjuts fram till 2023-2024. eDok har dock införts för diarieföring av allmänna ärenden och kommer under 2022 fullt ut att användas för nämndadministration.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls delvis. Nämnden har 2021 fokuserat på att korta handläggningstiderna, förbättra servicen, medverka till införandet av professionella ställföreträdare och att digitalisera verksamheten genom att införa ett nytt verksamhetssystem och bidrar med detta till att kommunfullmäktiges inriktningsmål uppfylls. Nämnden driver ett långsiktigt och hållbart förändringsarbete mot en effektivare och mer ändamålsenlig organisation. Stor vikt läggs vid att korta handläggningstider, men målen har inte nåtts på grund av förseningar av planerad digitalisering och därmed medföljande effektivisering. I likhet med tidigare år har nämnden tagit emot såväl feriearbetande gymnasieungdomar som aspiranter från Jobbtorg Stockholm.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Uppfylls helt

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Nämnden välkomnar feriearbetande ungdomar och tillhandahåller platser för Stockholmsjobb och bidrar på så sätt till kommunfullmäktiges mål om att fler ska bli självförsörjande och komma i arbete. Förvaltningen har under sommaren 2021 erbjudit tre ungdomar, alla flickor, tillfälle till sommarjobb, en höjning från de två platser som fastställdes i verksamhetsplanen. Nämnden erbjuder även högskolestuderanden sommarjobb. Nämnden har haft fyra aspiranter från Jobbtorg Stockholm i år, varav en man och tre kvinnor.

Nämnden bidrar även till målet genom att tillhandahålla god man och förvaltare till många med olika arbetshinder och på så sätt underlätta deras möjlighet att både söka och behålla ett arbete. Gode män till ensamkommande barn kan korta vägen till självförsörjande arbete och svenskkunskaper.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	2 st.	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	4			2	2 st.	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	0			0	0	Tas fram av nämnd	VB 2021
Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	3 st.	0 st.	3 st.		3 st.	9 000 st.	VB 2021
Analys Indikatorn Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi redovisas av respektive stadsdelsnämnd, inte av de mottagande facknämnderna.							

Nämndmål:

Genom praktik och feriejobb hos överförmyndarnämnden får ungdomar och arbetssökande arbetslivserfarenhet

Uppfylls helt

Beskrivning

Överförmyndarnämnden tar emot ett begränsat antal sommarjobbande ungdomar samt aspiranter från Jobbtorg

Förväntat resultat

Sommarjobbande ungdomar får en inblick i hur det kan vara att arbeta i en kommunal verksamhet. Aspiranter från Jobbtorg stärks i sina möjligheter att få ett mer stadigvarande arbete eller satsning på vidareutveckling genom studier

Analys

Förvaltningen tog emot fyra aspiranter från Jobbtorg, som ett led i stadens strävan att ge dem som står utanför arbetsmarknaden en väg in och en möjlighet till utveckling. Under sommaren erbjöd förvaltningen tre gymnasieungdomar feriejobb och studerande vid adekvat högskoleutbildning sommarjobb.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal tillhandahållna platser för feriejobb	3			3	3		VB 2021
Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	3			2	2		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämndens HR-funktion har stöttande och coachande samtal med aspiranterna vid två tillfällen under praktiken	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.2. Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Uppfylls helt

Nämnden bedömer att verksamhetsmålet uppfylls. Överförmyndarnämnden bidrar till att Stockholm är en trygg stad att leva i genom att säkerställa att överförmyndarverksamheten är rättssäker och pålitlig. Den dag stockholmarna behöver en ställföreträdare ska man kunna lita på att det finns ställföreträdare tillgängliga och att nämnden utövar en god tillsyn. Nämnden har 2021 prioriterat arbetet med att korta handläggningstiderna.

Nämndmål:

Stärka huvudmännens ställning och skydd

Uppfylls helt

Beskrivning

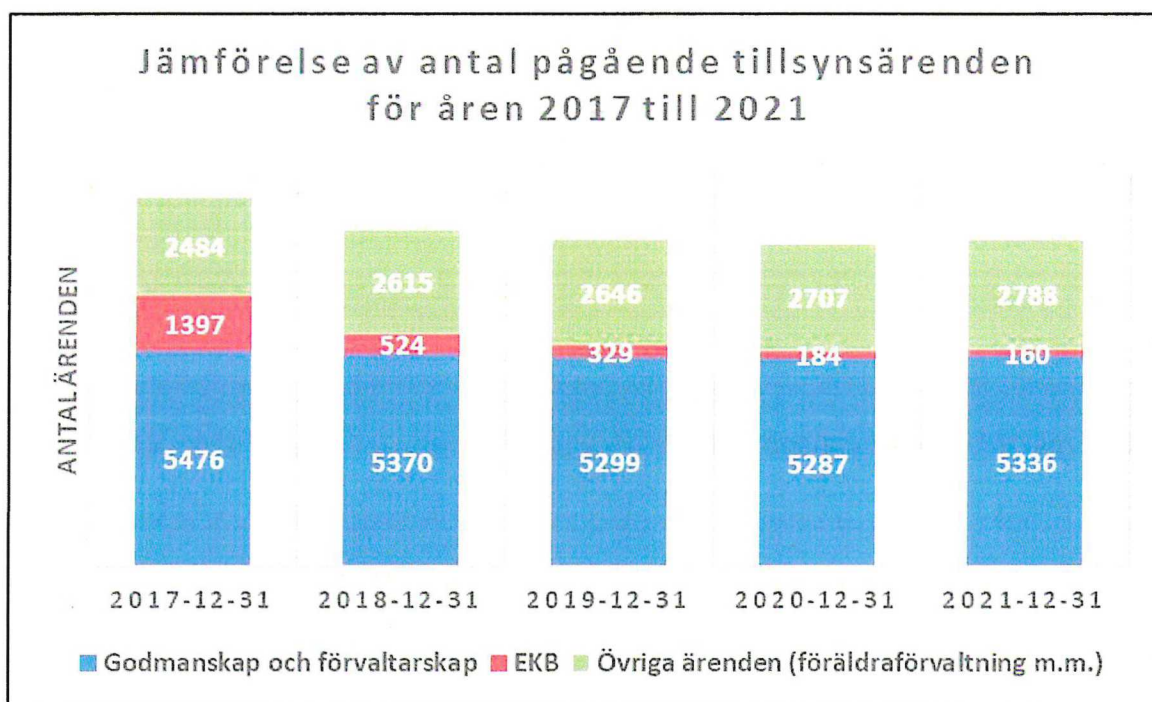
Överförmyndarförvaltningen ska utöva en rättssäker tillsyn och ge ställföreträdarna stöd i deras uppdrag

Förväntat resultat

Huvudmännen har ställföreträdare som kan sitt uppdrag och som ger dem ett adekvat stöd utifrån behov.

Analys

Nämnden bidrar till att göra Stockholm till en trygg stad för huvudmännen genom att ha tillsyn över stadens ställföreträdare.

Förklaring

Diagrammet visar en jämförelse mellan hur många aktiva ärenden som förvaltningen utövade tillsyn över vid fem olika datum.

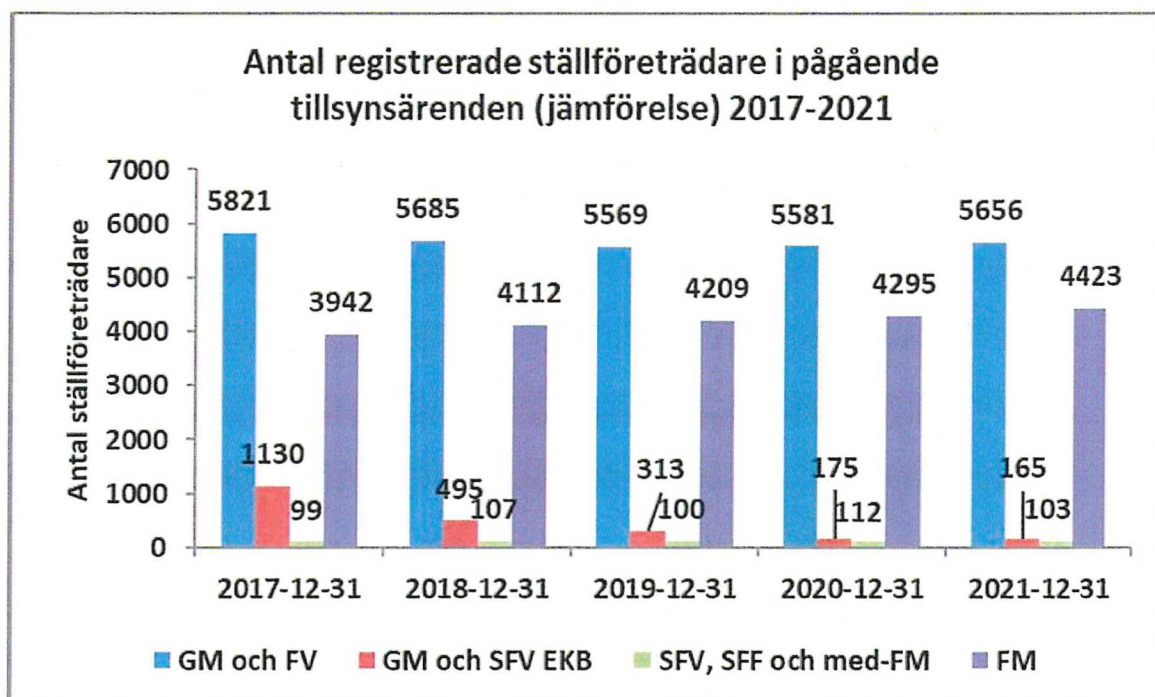
Sammanlagt utövar förvaltningen tillsyn i 8284 ärenden per den 31 december 2021. I stort sett varje tillsynsärende har en fysisk akt kopplad till ärendet. I varje tillsynsärende kan det finnas en eller flera typer av handläggningsåtgärder som förvaltningen behöver vidta. Det kan till exempel handla om att granska redovisningshandlingar som inkommit i ärendet, handlägga en begäran om byte av ställföreträdare eller utreda om tillstånd till en fastighetsförsäljning bör lämnas.

Kategorierna

Kategorin godmanskap och förvaltare visar antalet pågående tillsynsärenden för godmanskap och förvaltare på grund av hälsoskäl där tingsrätten utser en god man eller förvaltare, och tillfälliga godmanskap där förvaltningen utser en god man.

Kategorin EKB visar antalet pågående tillsynsärenden gällande ensamkommande barn, där barnet har en god man eller en särskild förordnad vårdnadshavare utsedd för sig.

Kategorin övriga ärenden visar antalet övriga ärenden som förvaltningen utövar tillsyn i. Där ingår bland annat ärenden gällande tillsyn över föräldrars ekonomiska förvaltning av barns tillgångar samt tillsyn över särskild förordnad vårdnadshavare och förmyndare (observera dock att ärenden gällande särskild förordnad vårdnadshavare för ensamkommande barn redovisas i kategorin EKB).

Förklaring

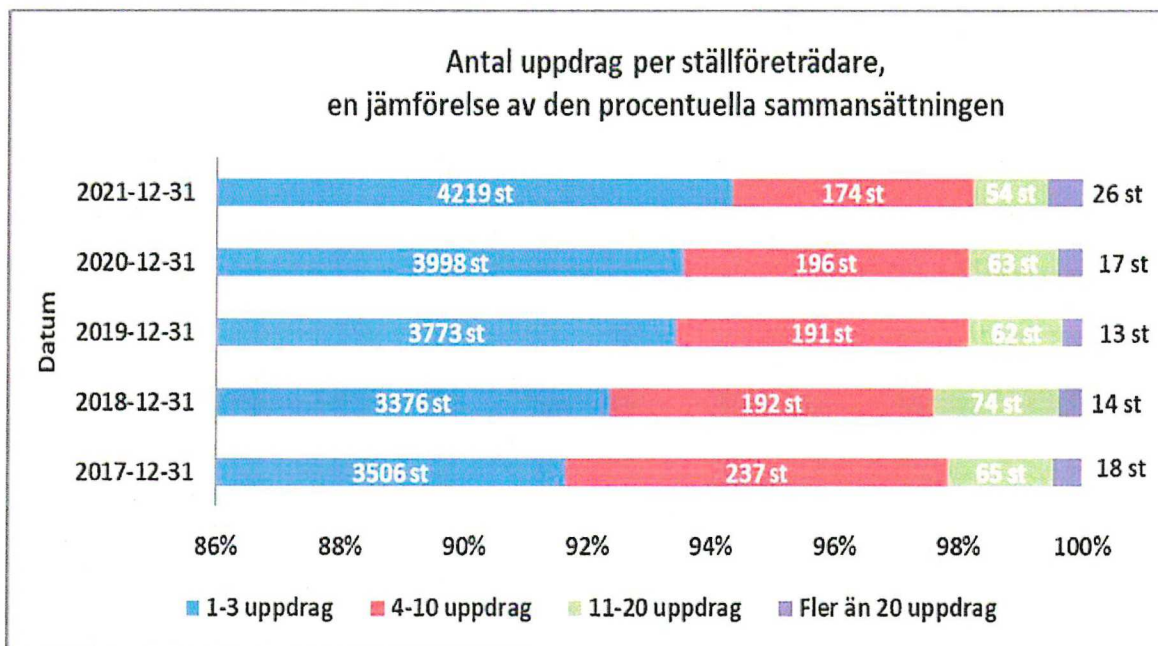
Kategorin *GM och FV* visar hur många gode män enligt 11 kap. 1-4 § föräldrabalken och förvaltare som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *GM och SFV EKB* visar hur många gode män och särskilda förordnade vårdnadshavare för ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Kategorin *SFV, SFF och med-FM* visar hur många särskilda förordnade vårdnadshavare, särskilda förordnade förmyndare och medförmyndare för andra barn än ensamkommande barn som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning. Här ingår alltså de förmyndare och vårdnadshavare som blivit utsedda till det genom särskilt beslut, till skillnad från förmyndare som blir det därför att de är föräldrar för sina barn.

Kategorin *FM* visar hur många förmyndare, där det är en förälder som är förmyndare, som finns registrerade i pågående tillsynsärenden hos Stockholms överförmyndarförvaltning.

Det totala antalet registrerade ställföreträdare i pågående tillsynsärenden i Stockholms stad är 10347 den 31 december 2021. Orsaken till att staden har fler ställföreträdare än tillsynsärenden är att det i en del tillsynsärenden finns fler än en ställföreträdare. Det gäller till exempel ofta vid föräldraförvaltning. Även i andra ärenden kan det finnas fler än en ställföreträdare. Det beror till exempel på att en ställföreträdare kan ha i uppgift att bevaka rätt och sörja för person medan en annan ansvarar för att förvalta egendom.

Förteckningar

Förvaltningen har under 2021 tagit emot 921 förteckningar samt granskat 968 stycken. Den 31 december har förvaltningen 60 förteckningar kvar att granska klart varav 40 är påbörjade.

En instruktionsfilm för att ställföreträdarna finns som ska ge hjälp att förstå hur förteckningen har gjorts. Filmen finns på hemsidan.

Årsredovisningar

3826 årsräkningar har lämnats in där arvode har begärts, av dessa har 3813 hittills blivit granskade. Det innebär att 13 årsredovisningar där ja-arvode begärts återstår att granska klart. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode begärs ska vara påbörjade senast den 1 september. Målet nåddes under året.

1561 årsräkningar har lämnats in där arvode inte begärts, av dessa har 1508 granskats. 53 återstår att granska klart. Målet är att 95 procent av de årsredovisningar där arvode inte begärts ska vara påbörjade den 1 december. Målet nås.

Sammanlagt har 5387 årsräkningar för 2020 inkommit. Förvaltningen har 66 årsräkningar från 2020 kvar att granska klart.

Vanliga brister som har uppmärksammats i årsredovisningarna hittills i granskningen är att ställföreträdare inte har betalat in skatt och arbetsgivaravgifter, sammanblandat sin egen ekonomi med huvudmannens, haft för högt belopp på transaktionskontot som ställföreträdaren kan disponera, tagit ut fel arvode med mera. Samtliga gode män och förvaltare har erbjudits en digital redovisningsutbildning där ca 500 personer deltog.

Vid nämndens sammanträde i maj och juni har de ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning vitesförelagts och en process för att entlediga ställföreträdaren som inte lämnar in begärda redovisningshandlingar har påbörjats.

Redogörelser

Tillsammans med årsräkningen lämnar ställföreträdaren en redogörelse för utfört uppdrag. Redogörelsen är en viktig redovisningshandling som visar hur ställföreträdaren har utfört sitt uppdrag. Redogörelsen utgör även underlag för bedömning av storleken på ställföreträdarens arvode.

De ställföreträdare som har befriats från skyldighet att lämna årsräkning ska lämna redogörelse för sitt uppdrag. Detta är en förstärkning av tillsynen.

Under 2021 har 708 redogörelser granskats. Förvaltningen har 18 redogörelser för 2020 att granska klart och 16 från 2021, dvs sammanlagt 34 redogörelser att granska klart.

Gode män för ensamkommande barn är ofta befriade från att lämna in årsredovisning då det inte finns någon ekonomi att redovisa. Andra behöver inte lämna in årsredovisning därför att förvaltning av ekonomi inte ingår i uppdraget. I båda fallen lämnas istället en redogörelse för utfört uppdrag. Förvaltningen har granskat drygt 292 redogörelser gällande ensamkommande barn och betalat ut arvode.

Slutredovisningar

1061 slutredovisningar kommit in och 1049 har granskats. Från 2020 är antalet slutredovisningar som inte har granskats färdigt 2 och antalet för 2021 är 124. Det innebär att det den 31 december återstår sammanlagt 126 sluträkningar att granska. Nya slutredovisningar kommer in löpande därför att huvudmän avlider, behovet av ställföreträdare upphör eller på grund av byte av ställföreträdare.

Vitesförelägganden

Ställföreträdare som inte lämnar in de redovisningshandlingar de är skyldiga att lämna enligt lag ska vitesföreläggas. Majoriteten av nämndens vitesärenden rör ställföreträdare som inte lämnat in sin årsräkning i tid. Om förteckning, årsräkning eller sluträkning inte kommer in och det inte finns något anstånd ska nämnden förelägga ställföreträdaren att vid vite lämna in redovisningshandlingar och sedan ansöka till tingsrätten om utdömande av vite.

När en ställföreträdare fått vite gör förvaltningen en lämplighetsprövning om denne kan kvarstå som ställföreträdare eller inte. I vissa fall handlar det om okunskap och i andra fall om direkt olämplighet hos individen. Förvaltningen försöker i denna bedömning alltid utgå ifrån huvudmannens bästa vid bedömningen av om ställföreträdaren kan kvarstå eller inte.

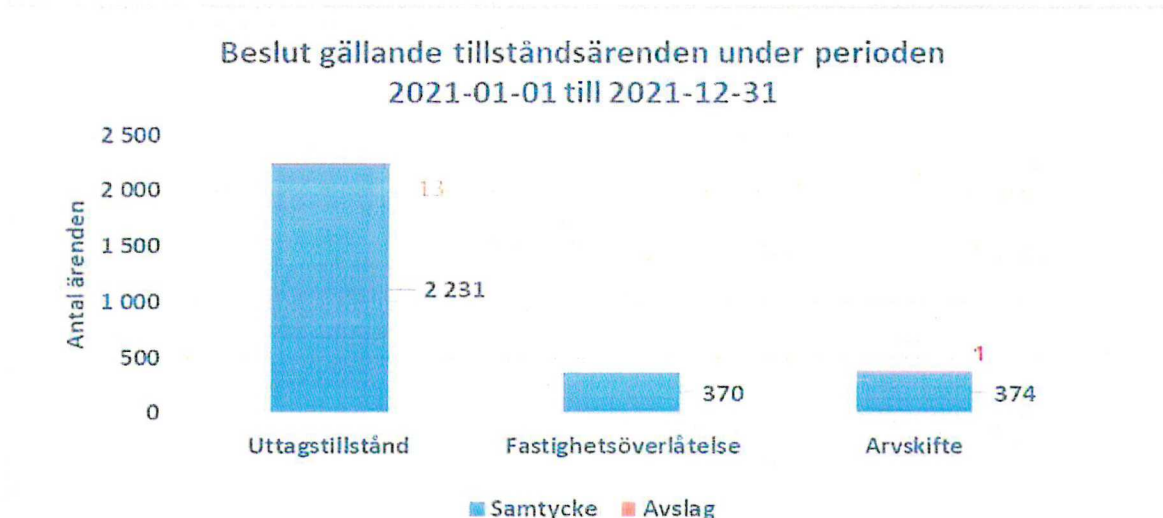
Nämnden har till 31 december vitesförelagt i 170 ärenden gällande sluträkning och förteckning samt årsräkning. Av det har förvaltningen i 30 fall skickat vidare till tingsrätten för utdömande av vite.

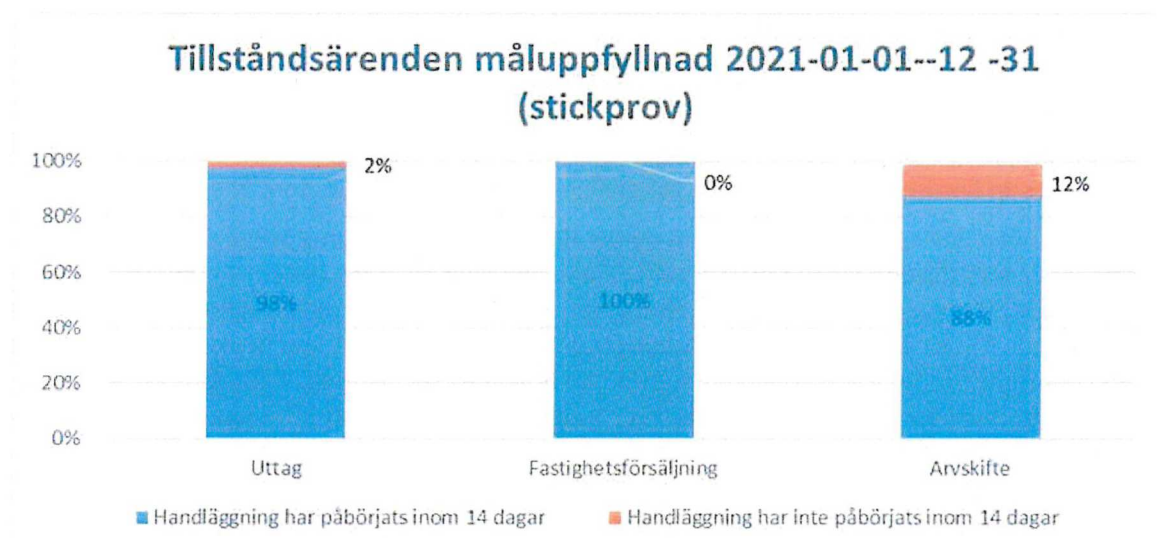
Om en redovisningshandling inte kommer in trots att tingsrätten dömt ut vite finns en möjlighet för nämnden att fatta beslut om förhöjt vite för ställföreträdaren som inte lämnat in handlingen.

Samtliga ställföreträdare som inte lämnat in årsredovisning ska vitesföreläggas vid maj- eller juninämnden. Målet nås.

Ansökan om samtycke till uttag, fastighetsöverlåtelse och arvskifte

Under 2021 har 2107 st. ansökningar om och samtycke samt samtycke till omplaceringar, förvärv av aktier m.m. inkommit. Nämnden har avslagit 13 ansökningar om uttag.

Handläggningstiden varierar kraftigt på grund av att vissa ärenden gällande placering är mycket komplexa och utredningstiden i vissa fall är lång då förvaltningen behöver begära in en eller ibland flera kompletteringar. I dagsläget har förvaltningen någon av de lägsta siffrorna på ej handlagda ärenden om uttag som någonsin varit. De ärenden som ska avslås beslutas av nämnden, vilket förlänger handläggningstiden.

Under 2021 har 278 ansökningar om samtycke till fastighetsöverlåtelse och 374 ansökningar om samtycke till arvskiften inkommit. Sammanlagt ger det 652 ärenden att samtycka till eller att avslå. Beslut har fattats om 370 fastighetsöverlåtelse och 374 arvsskiften. Ett arvskifte har avslagits. Orsaken till att beslut har fattats om fler fastighetsöverlåtelse och arvsskiften än vad som inkommit är att förvaltningen arbetat ikapp föregående års eftersläpande ärenden.

Många ärenden som gäller samtycke till fastighetsöverlåtelse och ansökningar gällande samtycke till arvsskiften behöver kompletteras innan beslut kan tas vilket förlänger handläggningstiden. En förändring har gjorts under senare delen av 2021 i arbetssätt av hantering av tillståndsärenden. Detta för att effektivisera och minska att ärenden blir liggande eller pågår för länge. Förändringen går ut på att en och samma handläggare handlägger ärendet vilket minskar tidstjuvar samt lättare håller huvudmannen i fokus vid bedömning.

Förvaltningen har sett en ökad andel ansökningar om att driva näring för minderårig under året. Behovet av ställföreträdare som åtar sig korta uppdrag har även ökat enligt FB 11 kap 2 §. Det finns ett behov av att göra en genomlysning av alla förordnanden inom denna kategori vilket är planerat att göras nästa år. Detta för att säkerställa att de inte pågår längre än vad uppdraget var tänkt.

Omprövning av förvaltarskap

Nämnden ska enligt 5 § förmynderskapsförordningen (1995:379) årligen särskilt granska samtliga förvaltarskap för att pröva om det finns skäl att ansöka om att förvaltarskapet ska

upphöra. Om överförmyndarförvaltningen får reda på att ett förvaltarskap inte längre behövs är förvaltningen skyldig att ansöka till tingsrätten om att förvaltarskapet ska upphöra.

Under 2021 har förvaltningen utövat tillsyn över 934 förvaltarskap. Av dessa har 792 förvaltarskap omprövats under året. I 46 ärenden gjordes fortsatt utredning om ev. ändring. En del förvaltarskap har inte behövts omprövats därför att de tillkommit under det senaste året.

Förvaltningen har tagit ställning till om det är aktuellt att ansöka om förvaltarskapets upphörande eller inte för de ärenden där förvaltarskapet anordnades före 2021. Förvaltare som inte medverkar till en omprövning av förvaltarskap genom att inte lämna in underlag för omprövning, utreds för att se om de är fortsatt lämpliga för uppdraget. Det kan dock ta tid innan dessa kan lämplighetsprövas och bytas ut på grund av hög arbetsbelastning, där fokus är att ompröva förvaltarskap. Det finns även en fördröjning när det gäller att hitta nya lämpliga förvaltare vid behov av byte.

Barnärenden

Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att utveckla sin egen hantering av barnärenden där framtagande av rutiner och kompetensutveckling är en viktig del. Förvaltningen har under 2021 sett en ökad andel minderåriga som ansöker om att driva näring.

Flera handläggare har under början av 2021 gått utbildning på temat barnkonventionen. För att ytterligare stärka barnperspektivet finns en arbetsgrupp som ska arbeta med dessa frågor.

Internationella ärenden

Enligt särskilda bestämmelser i 16 kapitlet 2 § föräldrabalken ska överförmyndaren i Stockholm utöva tillsyn över enskilda ärenden för förmyndare, gode män och förvaltare för huvudmän som inte är folkbokförda i Sverige, men som har rätt till en svensk ställföreträdare. Om det är frågan om att huvudmannen vistas i en kommun i Sverige eller om det är frågan om ett dödsbo där den avlidne hade sin hemvist i en kommun i Sverige är det den kommunen som ska utöva tillsyn. Finns ingen sådan kommun hör ärendet till Stockholms överförmyndarnämnd. Förvaltningen utövar nu tillsyn i 218 internationella ärenden. Förvaltningen får också många ärenden och förfrågningar från försäkringsbolag och allmänheten i frågor som på något sätt har internationell anknytning. Handläggare vid förvaltningen ska ges kompetensutveckling inom de lagvalsfrågor som handläggarna ställs inför i de områden som det är möjligt att internt utbilda. Förvaltningen har fått stöd av juridiska avdelningen vid stadsledningskontoret för att se över finansiering av detta nationella uppdrag samt ta fram rutiner utifrån förordningar och internationella överenskommelser.

Utifrån en delvis osäker uppskattning, får förvaltningen in mellan 20-70 nya ärenden per år med internationell anknytning. Det är ärenden där huvudmannen flyttat utomlands eller där personen vistas utomlands på okänd plats eller till och med försvunnit. I dessa ärenden har förvaltningen att göra vissa administrativa åtgärder, anmoda om att få in redovisningshandlingar, granska dessa samt hantera olika inkomna ansökningar som kräver överförmyndarens samtycke. Förvaltningen har en utredningsskyldighet vid anordnande, upphörande och i vissa fall under pågående ställföreträdarskap när det gäller förvaltarskap, samt ska ta beslut om vite när redovisningshandlingar inte lämnas in, vilket förekommer då förmyndare eller ställföreträdare och huvudman flyttat utomlands.

Förvaltningen svarar varje vecka på ett antal frågor som kommer via telefon och e-post från allmänheten, jurister, försäkringsbolag, banker och andra överförmyndare. Ingen myndighet verkar i nuläget ha kompetens om internationell förmyndarskapsrätt och tenderar därför att söka stöd och ledning hos förvaltningen, vilket tar tid i anspråk. Arbetet med att utreda uppkomna juridiska frågor pågår parallellt med handläggning av de befintliga ärendena. Utredningsarbetet innebär en omfattande dialog med externa parter för att klargöra gällande juridik och praxis.

De internationella ärendena är ofta mer tidskrävande än andra. Detta för att de är svårare att handlägga då huvudman, förmyndare eller ställföreträdare befinner sig utanför Sverige och det finns svårighet med kommunikation och språk. Det kan också vara svårt att få fram den dokumentation som behövs för tillsyn av ärendet, exempelvis går underlag från banker, vårdinstanser och myndigheter som tillsynen kräver sällan att få fram. Oklarheterna när det gäller vilket lands lagar som ska gälla förekommer ofta och det finns inget stöd att få.

Nämnden har fått i uppgift att beräkna kostnaderna för handläggningen av internationella ärenden. En generell bedömning av nämndens kostnader för hantering av internationella ärenden är att kostnaden uppgå till 10 000 kr per ärende och år eller mer beroende på omständigheterna i ärendet. Denna bedömning grundar sig på uppskattning av tidsåtgång av ett enskilt ärende från att det anländer till förvaltningen och den löpande tillsynen. Detta blir sammantaget en kostnad på drygt 2 miljoner kronor årligen. Utöver det uppskattas kostnaden till 7 000 kr/vecka (ca 365 000 kr/år) för övrig hantering såsom att svara på frågor samt utreda och ha kontakt med externa parter.

Förvaltningen bedömer att tillsynen i dagsläget inte är tillräcklig i de enskilda ärendena och att mer tid skulle behöva läggas på tillsyn i dessa ärenden samt att reda ut ett antal juridiska frågor och ställningstaganden som är oklara. Detta skulle öka kostnaderna ytterligare. Enligt en uppskattning skulle kostnaden kunna bli ytterligare 8 000 kr/vecka (416 000 kr/år) och uppåt beroende på hur mycket man väljer att handlägga i dessa ärenden samt utreda i de frågor som finns att utreda. Ovan exempel utgår ifrån att en person arbetar 20 procent lika med åtta timmar av sin arbetstid med att utreda lagområdet.

Jämlikhet med mera

Det är huvudmannens behov av stöd som ska avgöra vilket stöd som ges. Huvudmannens kön får inte göra det lättare eller svårare att få stöd. Stickprovskontroller visar att så inte heller är fallet. All personal har under året deltagit i diskussioner om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion eller ålder påverka vilket stöd som ges. Bl.a. på ett apt-möte. Funktionsnedsättning är däremot relevant vid bedömning av behov av stöd.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andelen samtycke till fastighetsförsäljning som påbörjas inom 30 dagar	100 %				100 %		2021
Andelen årsräkningar där arvode inte begärts som är påbörjade 1 december ska vara 95 %	100 %			100 %	100 %		2021
Andelen årsräkningar, där arvode begärs, som är påbörjade senast den 1 september ska vara 95 %	100 %			100 %	100 %		VB 2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Alla ställföreträdare som granskats med anmärkning erbjuds en digital redovisningsutbildning	2021-01-01	2021-12-31	
Anhörigutbildning tas fram och erbjuds alla anhöriga som har och tar uppdrag som ställföreträdare	2021-01-01	2021-12-31	
En instruktionsfilm tas fram till hemsidan om hur en förteckning fylls i	2021-01-11	2021-12-31	
Ett webbstest ska tas fram för blivande ställföreträdare	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.4. I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet delvis uppfylls. Stockholmare som har behov av ställföreträdare ska få en lämplig ställföreträdare inom rimlig tid. Ställföreträdare har lämplighetsprovats och erbjudits utbildning och stöd för att kunna hjälpa sina huvudmän på ett bra sätt. På detta sätt har överförmyndarnämnden bidragit till stadens mål om att stockholmare som behöver stöd ska få insatser i tid. I dagsläget saknas dock tillgång till professionella ställföreträdare, tillgång till ett ärendehanteringssystem och stöd när det gäller hantering av internationella ärenden. Förvaltningen har kortat handläggningstiderna genom att se över rutiner och utbilda personalen i hur ärendena ska handläggas på ett effektivt sätt.

Nämndmål:

Nämnden ska utöva en rättssäker handläggning

◆ Uppfylls delvis

Beskrivning

Förvaltningens handläggning ska i alla delar vara rättssäker

Förväntat resultat

Att handläggningen sker på ett rättssäkert sätt.

Analys

Under året har förvaltningen breddat kompetenserna och byggt upp backupstöd för att kunna korta handläggningstiderna vilket lett till att obalanser i ärendemängderna i flera av processerna har minskat betydligt.

Ansökan och anmälan om behov av god man eller förvaltare

Nämnden har fått in 2278 ärenden gällande ansökan och anmälan om behov av god man eller förvaltare samt ansökan och anmälan om att godmanskap eller förvaltarskap ska upphöra. Det kommer i snitt in 9 nya ärenden per dag. Varje anmälan och ansökan innebär att förvaltningen ska inhämta utredning för att kunna bedöma om kriterierna för ett ställföreträdarskap är uppfyllt eller inte samt i de flesta fall rekrytera en person som åtar sig uppdraget som ställföreträdare. Under samma tid har 832 beslut om anordnande eller upphörande fattats av tingsrätten. Det äldsta ärendet där handläggning inte har påbörjats gällande anmälan om god man kom in den 14 december. För ansökan är det äldsta ärendet från den 3 december. Just nu har förvaltningen cirka 722 ärenden som är under utredning.

Ansökan om god man eller förvaltare kan komma från den enskilde själv eller från den enskildes nära anhöriga. Ansökan från behörig görs direkt till tingsrätten som därefter kan begära att förvaltningen kompletterar ansökan med olika underlag såsom social utredning, läkarintyg och samtycke från den enskilde eller från anhöriga. Tingsrätten förelägger i de flesta fall förvaltningen att rekrytera en ställföreträdare eller lämplighetspröva en i ansökan föreslagen ställföreträdare. Tingsrätten begär alltid att förvaltningen ska yttra sig över om kraven för god man eller förvaltare är uppfyllda.

En anmälan kan komma in från vem som helst och utreds av förvaltningen. Om förvaltningen kommer fram till att en person bör ha en ställföreträdare görs en ansökan om god man enligt föräldrabalken (FB) 11:4 eller förvaltare enligt FB 11:7 till tingsrätten som kan fatta beslut om anordnande.

Revisorerna och länsstyrelsen har i sina rapporter för 2020 anmärkt på att förvaltningen har för långa handläggningstider för handläggning av ansökan och anmälan av behov av god man och förvaltare. Förvaltningen prioriterar därför åtgärder som syftar till att korta handläggningstiderna. Det handlar om att se över handläggningsprocesserna, utbilda personalen och ge

enheten som hanterar dessa processer tillräckliga resurser för att klara sina åtaganden. I dessa processer kommer det varje dag in ett stort antal handlingar vilket gör att dessa processer är tidskrävande. Särskild uppmärksamhet har under året riktats mot ärenden där handläggningstiden varit lång på grund av svårighet att få in utredning eller hitta en ställföreträdare. Det har därmed blivit färre ärenden i denna kategori.

Interimistiska ärenden

Om behovet av ställföreträdare är akut kan tingsrätten besluta om ett interimistiskt anordnande av god man eller förvaltare i avvaktan utredning och beslut som gäller tillsvidare. Brådskande och interimistiska ansökningar/anmälningar om god man eller förvaltare ska handläggas snarast möjligt. En ansvarig handläggare utses veckovis för dessa ärenden. Antalet ärenden är 11.

Rekrytering av ställföreträdare för vuxna

Förvaltningen fortsätter med en långsiktig plan för rekrytering och kontroll av gode män, förvaltare och särskilda vårdnadshavare, samt ser över hur rekrytering och kontroll kan utvecklas. Den 31 december 2021 hade förvaltningen 389 ärenden att rekrytera i. Det kan jämföras med rekryteringsbehovet vid årsskiftet 2020/2021 som uppgick till 341 ärenden. Drygt hälften bedöms ha behov av en professionell ställföreträdare, det vill säga att uppdraget är alltför krävande för en ideellt arbetande ställföreträdare. I budgeten för 2021 har kommunfullmäktige beslutat ge överförmyndarnämnden i uppdrag att bistå arbetsmarknadsnämnden med att under året påbörja upphandling av förmedlingstjänster avseende ställföreträdare samt upprättande av stadens förvaltarenhet. Detta arbete pågår. Överförmyndarförvaltningen har genomfört en kampanj för att rekrytera ideella ställföreträdare hösten 2021 och ytterligare en kommer att genomföras våren 2022.

Begäran om entledigande, byten och klagomål

Förvaltningen har under perioden fått in 584 ärenden gällande byten och klagomål. För närvarande finns 217 ärenden om entledigande och byten.

Bytes- och klagomålsärenden fördelar sig enligt följande: 62 procent av ärendena är begäran om entledigande från ställföreträdare som inte vill eller kan fortsätta som god man eller förvaltare. Huvudmän och anhöriga som vill byta ställföreträdare utgör 25,5 procent. Klagomål från obehöriga parter, exempelvis socialtjänst, myndigheter och oroliga medmänniskor, utgör 12,5 procent av ärendena.

Ansökan om byte från huvudmannen själv eller nära anhöriga hanteras av överförmyndarnämnden om ställföreträdaren inte själv begär att få bli entledigad. Ärenden om att entlediga eller inte entlediga en ställföreträdare är en av de största ärendegrupperna vid nämndens sammanträden. Nämnden har under året entledigat flera ställföreträdare som förekommit i polisens belastningsregister eller genom kreditupplysning visat sig ha betalningsanmärkningar. Förvaltningen har skärpt sin granskning av ställföreträdarnas redovisning och annan tillsyn. Det har lett till att fler ställföreträdare har funnits olämpliga och därför entledigats från sina uppdrag.

Föräldraförvaltning

Om ett barn har tillgångar som överstiger åtta prisbasbelopp, har tillgångar som ska stå under överförmyndarkontroll eller äger fast egendom ska förmyndaren ge in en förteckning över egendomen. Vidare ska vissa utbetalningar till barn sättas in på spärrat konto enligt lag. Det kan till exempel handla om utbetalning på grund av arv, försäkringsersättning eller skadestånd. Det är den som betalar ut som ska meddela både föräldrarna och överförmyndaren. Att ett konto är spärrat innebär att föräldrarna inte kan ta ut pengar utan samtycke från överförmyndaren. Statistik gällande dessa ärenden redovisas under rubriken "Ansökan om samtycke till uttagstillstånd, fastighetsöverlåtelse och arvskifte".

Förvaltningens tillsyn syftar till att säkerställa att barnets tillgångar används till barnets bästa i enlighet med lagens krav. Här finns tydliga rutiner och förvaltningen arbetar bland annat med ärendedragningar för att säkerställa en likställig handläggning. Även dessa ärenden har blivit alltmer komplexa då förmyndaren/-na ofta vill att barnets kapital ska öka i värde och önskar få använda tillgångarna till familjen. Handläggarna kan ställas inför svåra val där förmyndarna och förvaltningen gör olika bedömningar. Handläggarna måste säkerställa att barns tillgångar används utifrån barnets bästa men även kunna se juridiska konsekvenser i framtiden. Handläggarna behöver både juridisk kompetens och erfarenhet att handlägga svåra ärenden.

Ensamkommande barn

Förvaltningen har 162 aktiva tillsynsärenden och 15 som är under avslutande, det vill säga sammanlagt 177 ärenden att hantera. Förvaltningen har granskat 283 redogörelser gällande ensamkommande barn och betalat ut arvode.

Frågan om ansvarig kommun för att ansöka till tingsrätten om en särskild förordnad vårdnadshavare är tydlig enligt föräldrabalken. Frågan om vilken kommun som ska betala arvodeskostnaderna tolkas däremot olika mellan kommuner och ger upphov till diskussion och många frågor. På grund av detta uppkommer därför frågor kring arvode gällande de barn som är anvisade till Stockholms stad men som placeras i en annan kommun. Flera kommuner vill vid dessa tillfällen att Stockholms stad ska stå för kostnaden, vilket skiljer sig från den tolkning staden gör där det är folkbokföringen som avgör ansvarig kommun i enlighet med föräldrabalkens bestämmelser.

I Stockholms stad finns en uppgörelse sedan 2015 om att överförmyndarförvaltningen ska arvoda i både förmyndarskapsdelen och för omvårdnadsdelen. Detta delas ofta upp i andra kommuner där socialtjänsten betalar arvode för omvårdnadsdelen. Att kommunerna gör olika ger upphov till frågor och missförstånd mellan ställföreträdare, socialtjänster och överförmyndarverksamheter.

Vid anmälan om god man för ensamkommande barn ska beslut fattas inom 14 dagar från ankomst. Nämnden når målet. Förvaltningen förordnat en god man till 58 nyanlända barn under året.

Förvaltningen arbetar med att bli bättre på att följa upp gamla ärenden. Det handlar om registervård och om att avsluta ärenden. Det handlar också om att bevaka och stadigt driva ärenden framåt. Inget ärende får ligga utan åtgärd för länge. De äldsta ärendena följs upp kontinuerligt.

Samarbete med stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldre- nämnden

För att nämndens verksamhet ska fungera är det viktigt att det finns kunskap och kännedom om nämndens uppdrag inom stadsdelsnämnderna, socialnämnden och äldre-
nämnden. Det är också nödvändigt att det hos alla dessa nämnder finns förståelse för respektive nämnds roll och ansvarsområde. För att uppnå det krävs forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Nämnden har ett stort behov av att informeras om sin verksamhet. Detta är ett område som prioriteras när verksamheten är ansträngd, vilket i viss mån kan kompenseras av en uppdaterad hemsida. På grund av pandemin har det inte varit möjligt att besöka andra förvaltningar för att informera om verksamheten. Däremot har några digitala utbildningar hållits.

Samarbete med domstolarna

Förvaltningen har samarbete med tre domstolar i länet och har utsett en kontaktperson per domstol för samordning. Förvaltningen bjuder varje år in de tre domstolarna till en diskussion om hur kommunikation och samarbete kan förbättras.

Samverkan med Migrationsverket, länsstyrelsen och andra överförmyndarförvaltningar med flera

Förvaltningen samverkar med övriga aktörer, exempelvis Migrationsverket, Sveriges Kommuner och Regioner, länsstyrelsen, domstolar samt övriga överförmyndarförvaltningar för att säkerställa informationsöverföring, en likformig bedömning vid arvodering och ärendehandläggning samt stöd vid budget- och prognosarbete.

På grund av covid-19 sker numera alla möten digitalt. Förvaltningen medverkar två gånger per år i länssträffar med Stockholms läns överförmyndarförvaltningar, dels i ett nätverk för förvaltningschefer och dels i ett nätverk kring ensamkommande barn. Två gånger per år träffas förvaltningscheferna i överförmyndarförvaltningarna i landets större städer. En gång per år träffas representanter för i stort sett samtliga överförmyndarförvaltningar i landet på Föreningen Sveriges överförmyndares studiedagar. Dessa har i år genomförts i augusti, såväl digitalt som med deltagare på plats.

Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Förvaltningen utgår från stadens program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023 vid planeringen av verksamheten. Målet är att alla ska ha tillgång till och kunna delta på lika villkor i samhällets gemenskap. Hela överförmyndarverksamheten syftar till att huvudmännen med stöd av sina ställföreträdare ska få den hjälp och det stöd som krävs för att man så långt som möjligt ska kunna delta i samhällsgemenskapen. Flertalet av nämndens indikatorer och aktiviteter syftar till att nå detta mål. Förvaltningen närvarar varje månad vid funktionshinderrådets möten. Rådet är mycket engagerat i nämndens verksamhet då rådets medlemmar i hög grad är berörda av verksamheten.

En serviceenkät skickades i maj ut till 800 huvudmän för att öka deras delaktighet och få synpunkter på hur de tycker att deras ställföreträdare fungerar för dem. Enkätsvaren visar att cirka 80 procent av de huvudmän som svarat är nöjda med hur deras gode män och förvaltare sköter sitt uppdrag. Förvaltningen har även ställt frågor om hur huvudmännen upplevt att kontakten varit med ställföreträdaren under pandemin i syfte att se om upplevelsen av kontakten

försämrats eller inte. Svaren pekar på att 82 procent av männen och 75 procent av kvinnorna är nöjda med den kontakt de haft med sin gode man eller förvaltare under pandemin.

Enkätsvaren har redovisats för funktionshinderrådet. Svaren kommer att analyseras av förvaltningen och nämnden för att ligga till grund för förbättringar av verksamheten. Ställföreträdarna får ta del av resultatet via nyhetsbrev och godmans- och förvaltarföreningen kommer ha fått en genomgång.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Överklaganden hanteras och skickas till tingsrätten inom fem dagar	80 %				100 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 En översyn ska göras av nämndens registerförteckningar enligt krav i dataskyddsförordningen	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Nämnden ska vara tillgänglig och ge bra service

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska bli mer tillgänglig via mejl och telefon samt ge ställföreträdare, anhöriga och andra intressenter en förbättrad service i form av exempelvis kortare handläggningstider, snabbare svar och ett gott bemötande

Förväntat resultat

Antalet klagomål som gäller förvaltningens tillgänglighet och service minskar.

Analys

Det är nu möjligt att hänvisa till webben i högre utsträckning än tidigare då mer information finns där. Informationen har utvecklats ytterligare under 2021 då förvaltningen köper webbredaktörstjänst av serviceförvaltningen och informationen har blivit ännu tydligare och återfinns under en egen webbadress, godman.stockholm.se Tre instruktionsfilmer har tagits fram; en om hur en årsredovisning ska fyllas i, en om hur en förteckning ska fyllas i samt en om vad som ingår i uppdraget som god man och förvaltare. Ett utvecklingsarbete har påbörjats med stöd av stadsledningskontorets kommunikationsfunktion och Gullers-grupp för att utveckla webben ytterligare.

Det har blivit enklare att lämna synpunkter på förvaltningen via webben. Under våren har ett webbformulär tagits fram där personer lätt kan skicka in synpunkter och klagomål till förvaltningen. Förvaltningen försöker i större utsträckning frågå blanketter.

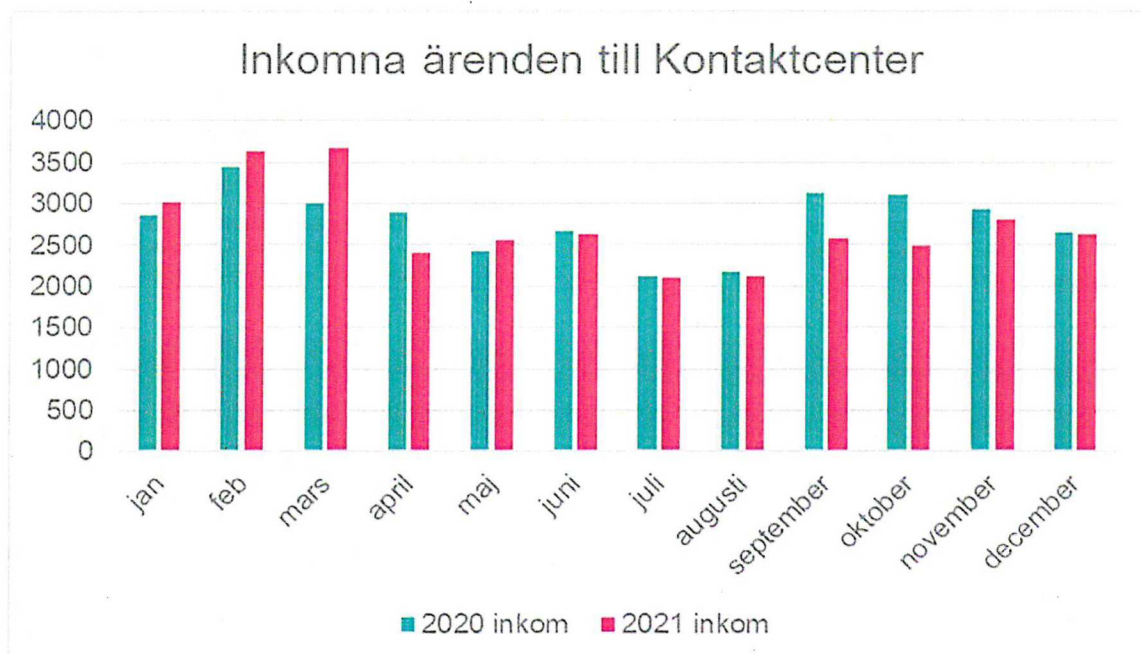
Telefon och mejlservice

Kontaktcenter är första kontakten för den som ringer eller mejlar. De frågor som Kontaktcenter inte kan svara på slussas vidare till förvaltningens jourtelefoner där handläggare svarar. Nästan alla får svar på sina frågor inom fem dagar. Det finns dock vissa ärendekategorier där det kommer många mejl men där det inte alltid finns frågeställningar att besvara. Det kan bland annat handla om anhöriga eller huvudmän som återkommande hör av sig med samma information, till exempel i aktuella bytesärenden. Där kan förvaltningen inte svara på samtliga och inte alltid inom fem dagar, ofta finns det ingen ny information att ge eller ingen fråga att besvara. Det finns även mejl där svar på frågor kräver längre utredningar. Där strävar förvaltningen efter att ge ett informativt första svar så att den som hört av sig förstår att det kommer ta tid innan ett svar på sakfrågan går att ge.

Kontaktcenter

Genom Kontaktcenter hanteras varje månad omkring 3 000 frågor via telefon och e-post. Den som kontaktar Kontaktcenter kan oftast få svar på sin fråga direkt. I vissa fall behöver en handläggare ta kontakt för att besvara frågan. Vanligen är det ungefär 20 procent av de frågor som kommer in via Kontaktcenter som förmedlas vidare till förvaltningen. Kontaktcenter kan antingen koppla fram personen eller skicka vidare frågan som ett meddelande till förvaltningens funktionsbrevlåda. Ett system finns för att bevaka och hantera inkommande frågor. Ett första svar kan nästan alltid ges inom fem dagar.

År 2021 inkom totalt ca 750 färre ärenden än vad som inkom totalt under 2020.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel frågor som inkommer via mejl som besvaras inom fem arbetsdagar	88 %			100 %	80 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbilda personalen i att hantera svåra samtal	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Utbildningen kommer att genomföras i januari och februari 2022			
 Utbilda personalen i service och bemötande	2021-01-01	2021-12-31	
 Utbilda personalen vid Kontaktcenter för att höja kompetensen	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Utbildningen kommer att genomföras 2022			

Nämndmål:

Nämnden ska öka kompetensen i att pröva barnets bästa, för att säkerställa att barns rättigheter tillgodoses

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen ska utveckla sina rutiner och öka kompetensen bland handläggarna för att i handläggningen, där så är relevant, pröva barnets bästa. Förvaltningen ska nätverka med socialtjänsten och därmed öka förståelsen och kompetensen på båda sidor om barnärenden. Förvaltningen ska arbeta för att korta handläggningstiden för förordnade av ställföreträdare i korta godmanskap för barn.

Förväntat resultat

Handläggarnas kompetens ökar för att i alla ärenden, där så är relevant, kunna pröva barnets bästa. Korta handläggningstiden för förordnande av tillfälliga god manskap för barn. Närmare samarbete genom nätverkande med socialtjänsten gällande ställföreträdarskap för barn.

Analys

Förvaltningen handlägger ett stort antal ärenden som rör barn eller deras vårdnadshavare. I dessa ärenden ska förvaltningen, där så är lämpligt, låta barnet yttra sig inför beslut som kan påverka dem direkt eller indirekt. Barnkonventionen slår fast att barn har samma rättigheter och lika värde som vuxna. Förvaltningens mål är att barnperspektivet ska stärkas genom att beakta barns rättigheter i ärenden som berör dem. Barn har rätt att komma till tals i ärenden

som berör dem utifrån ålder och mognad. Barnets bästa ska alltid beaktas i dessa ärenden.

Förvaltningen har tidigare tagit fram en promemoria gällande ställföreträdarskap för barn och ansvarsfördelning mellan förvaltningen, socialtjänsten och tingsrätten. Promemorian skickades till socialförvaltningen i början av 2020. Syftet är att lyfta frågor kring barn med ställföreträdare och öka kompetensen kring detta. Promemorian har undertecknats av förvaltningscheferna vid socialförvaltningen och överförmyndarförvaltningen samt skickats ut till samtliga stadsdelsförvaltningar. Avsikten var att under mars månad 2020 ha ett inledande möte med nätverket för barn och unga för att lyfta de aktuella frågorna i promemorian. På grund av covid-19 avbokades detta möte men förhoppningsvis kan förvaltningen besöka några av de olika stadsdelsförvaltningarna eller nätverket under 2022.

Förvaltningen har varit fortsatt aktiv medlem i stadens nätverk för barns rättigheter under 2021. Här delas kompetens och erfarenhet gällande hur man implementerar barnets bästa i verksamheten.

Förvaltningen har tidigare utbildat delar av personalen gällande barnets bästa och tagit fram checklistor och mallar till stöd i handläggningen. Utvecklingsområden är att genomlysna fler enskilda processer än vad som gjorts inom förvaltningen för att kunna lyfta fram och synliggöra barnets bästa samt utveckla rutiner och mallar. Ett annat utvecklingsområde är att starta en dialog och samverkan med tingsrätterna i större utsträckning i barnärenden. Det kan handla om att en ställföreträdare behöver tillsättas till exempel när en vårdnadshavare får förvaltare och därmed inte längre kan vara förmyndare för sitt barn.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdarskap för barn enligt kap 11:1 föräldrabalken påbörjade inom fem dagar	100 %				90 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska nätverka med stadens socialtjänster för att öka kompetensen om ställföreträdarskap för barn	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Nämnden har pga. covid 19 inte kunnat möta socialtjänsten men förhoppning är att möten kommer kunna ske under 2022			

Nämndmål:

Stockholm ska ha kompetenta ställföreträdare

 Uppfylls helt

Beskrivning

Förvaltningen fortsätter att utbilda ställföreträdare, befintliga såväl som presumtiva.

Förväntat resultat

Ställföreträdare har erforderlig kompetens för sitt uppdrag, i utövandet och i sin redovisning till förvaltningen.

Analys

Pandemin har gjort att förvaltningen inte har genomfört några fysiska utbildningar av ställföreträdare under våren. Ställföreträdarna erbjuds istället digitala utbildningar för att öka sin kompetens, bredda sina kunskapsområden och bli säkrare i uppdraget gentemot huvudmannen. Det finns en film som beskriver hur en årsredovisning ska göras. Det finns en film om hur en förteckning ska göras. Det finns även en film som beskriver vad ett uppdrag som ställföreträdare innebär. Slutligen finns det ett webbttest för blivande ställföreträdare. Förvaltningen har erbjudit in alla ställföreträdare som har fått anmärkning på sin redovisning till en webbutbildning om redovisning. Det samma gäller alla ställföreträdare som lämnar in redovisningar. I utbildningen deltog 574 personer.

Nämnden gav ett bidrag till Stockholms läns godmans- och förvaltarförening för 2021, bland annat för att de ska ordna kurser och ge stöd för sina medlemmar. Förvaltningen har även deltagit på ett medlemsmöte och där lämnat information.

Förvaltningen har samarbete med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshinderrådet. Samarbete finns t.ex. med Demensförbundet, FUB - unga med intellektuella funktionshinder, Vuxenskolan och Folkuniversitetet.

En rekryteringskampanj har genomförts för att rekrytera fler kvalificerade ställföreträdare och arbetsmarknadsförvaltningen genomför en upphandling av "rekrytering av, och stöd till, ställföreträdare" samt inrättar en förvaltarenhhet med professionella ställföreträdare de 1 januari 2022.

Jämställdhet med mera

Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal har deltagit i diskussioner på APT-möte om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare. Förvaltningens jämställdhetsanalys av verksamheten är samlad i en bilaga till tertialrapport 1.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdare för vuxna som erbjudits kompetensutveckling	100 %			80 %	100 %		2021
Analys Alla ställföreträdare har t.ex. erbjudits att ta del av de utbildningsfilmer som ligger på stadens webb bl.a. om hur en årsredovisning ska fyllas i, hur en förteckning ska fyllas i och en film om vad som ingår i uppdraget som ställföreträdare. Alla ställföreträdare har erbjudits en webbutbildning i redovisning.							

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Nämnden ska fortsätta arbetet med att se över hur utbildningen av gode män förbättras med fokus på effektiva utbildningsinsatser.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Nämnden ska samarbeta med relevanta aktörer så att även ideella krafter tas tillvara samt fortsätta den dialog som inletts med funktionshindersrådet.	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Nämnden ska samverka med andra myndigheter och civilsamhället	2021-01-01	2021-12-31	
✓	Samtliga ställföreträdare ska lämplighetsprövas under året genom kontroll i belastningsregistret och kreditupplysning	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.5. I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

♦ Uppfylls delvis

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet delvis uppfylls. Överförmyndarnämndens verksamhet fyller en viktig roll för många äldre stockholmare. En ställföreträdare, god man eller förvaltare, kan utgöra ett gott stöd i situationer när de egna förmågorna sviker. Nämnden har arbetat med att vidareutveckla samarbetet med Demensförbundet och med pensionärsorganisationerna. Försök har gjorts för att rekrytera fler seniora ställföreträdare bl.a. genom rekryteringsbrev till pensionärsorganisationerna. Nämnden bidrar med sina insatser till stadens mål att ge äldre en tillvaro präglad av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande. Den pågående pandemin kan dock försvåra nämndens möjligheter att 2021 erbjuda planerade utbildningar i demens och ålderdomssvagheter. En utbildning är dock inplanerad i februari 2022. Pandemin har drabbat äldre huvudmän och ställföreträdare särskilt hårt.

Nämndmål:

Med stöd av en god man eller förvaltare ska äldre ges en trygg livssituation

♦ Uppfylls delvis

Beskrivning

En stor andel av huvudmännen är äldre personer, som genom en ställföreträdare kan ges en trygghet i vardagen.

Förväntat resultat

Gode män och förvaltare ska ha den kompetens som de behöver för att öka tryggheten för äldre huvudmän.

Analys

Förvaltningens mål var att under 2021 vidareutveckla samarbetet med Demensförbundet och pensionärsorganisationerna. Syftet var både att sprida kunskap om överförmyndarförvaltningens verksamhet och få in synpunkter på hur verksamheten kan utvecklas. Målet var också att värva fler seniora ställföreträdare. Fysiska utbildningar har tyvärr inte genomföras just nu på grund av pandemin. Rekryteringsbrev har skickat till samtliga pensionärsorganisationer för att rekrytera nya gode män och förvaltare. En utbildning med demensförbundet är inplanerad till mars 2022.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andel ställföreträdare som erbjudits utbildning om demens och alderdomssvaghet	0 %				100 %		2021
Analys Uppdraget har inte kunnat genomföras under 2021 och flyttas därför över till 2022.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska möjliggöra att nischade utbildningar för gode män erbjuds, till exempel om demens	2021-01-01	2022-12-31	
Analys Pågående pandemi gör det olämplig att ordna utbildningar 2021			
 Nämnden ska stötta ställföreträdare i hur kontakt kan ske på ett säkert sätt med en äldre huvudman, där besök inte är möjligt pga. smittorisk	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Nämnden ansvarar för att bidra till att staden når högt ställda miljömål. Det handlar om sopsortering, spara energi, köpa miljöcertifierade produkter och att åka kollektivt. På grund av försenad digitalisering når nämnden dock inte helt ställda mål om att minska pappersförbrukningen under året även om insatser görs för att minska pappersförbrukningen på andra sätt.

Nämnden är beredd att möta en utveckling mot fler stockholmare och en äldre befolkning. Mellan 1-2 procent av befolkningen har erfarenhetsmässigt behov av en ställföreträdare. Ju äldre befolkning desto fler behöver ställföreträdare. En välfungerande överförmyndarverksamhet är nämndens bidrag till en dynamisk storstad med hög tillväxt. Nämnden har under 2021 lyckats att upprätthålla verksamheten trots pågående pandemi.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.1. Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden följer stadens riktlinjer i "Näringslivspolicy för Stockholms stad" där staden stakar ut riktlinjer och mål för hur synsätt samt arbetssätt inom staden långsiktigt kan utvecklas så att innovation, utveckling, näringsliv och tillväxt främjas på bästa sätt.

Nämnden beslutar om underåriga ska få starta företag. Den bedömningen utgår från en positiv syn på eget företagande. Det är viktigt att tillvarata ungas vilja att starta företag och stimulera deras initiativtagningsförmåga. Samtidigt är det viktigt att försäkra sig om att den underårige inte blir utnyttjad och inte riskerar att skuldsätta sig och hamna i svårigheter för att man inte fullföljt sina skyldigheter gentemot anställda och myndigheter.

Nämndens verksamhet i övrigt är inriktad mot hjälpbehövande individer. Nämnden bedriver ingen verksamhet gentemot företag. Nämnden upphandlar dock städning och anlitar ett företag som tillhandahåller professionella ställföreträdare. Det senare är en verksamhet som upphandlas av arbetsmarknadsnämnden under 2021-2022. Nämnden har 2021 påbörjat en upphandling av ett verksamhetssystem.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

 Uppfylls helt

Analys

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls. Överförmyndarnämnden bidrar till stadens mål om att vara en hållbar stad med god livsmiljö genom att handla och agera på ett miljömässigt hållbart sätt. Det innebär bland annat att resa hållbart, köpa miljömärkta varor och tjänster och källsortera så många fraktioner som det för närvarande finns förutsättningar för. Nämnden lämna äldre möbler, datorskärmar och datorer till återbruk inom stadens verksamhet. Det är nämndens bidrag till att staden når målen i Stockholms stads miljöprogram 2020-2023 och Handlingsplan för ett fossilfritt Stockholm 2040.

Nämndmål:

Nämnden bidrar till målet genom att i så hög utsträckning som möjligt köpa miljöcertifierade varor och tjänster

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

Material och varor som inhandlas ska vara kravmärkta eller på annat sätt miljögodkända, tjänster ska vara miljöcertifierade.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Självskattad andel av nämndens inköp av varor och tjänster som är miljöcertifierade	90,67 %			80 %	90 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Utbilda personal som gör mindre inköp om vikten av att välja miljö- vänliga varor och tjänster	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Nämndens pappersförbrukning ska minska jämfört med föregående år

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

Nämndens verksamhet digitaliseras successivt med start mars 2021, vilket bland annat ska leda till att förbrukningen av papper och kuvert minskar.

Analys

Stockholms stad har avbrutit införandet av ärendehanteringssystemet Esset. Det innebär att digitaliseringen av förvaltningen skjuts på framtiden. Inget ärendehanteringssystem kommer att införas under 2021. När eDok införs helt och hållet kommer nämnden att få tillgång till nämndhandlingarna digitalt, de behöver då inte tryckas upp vilket minskar pappersanvändningen. Det beräknas ske under våren 2022. Verksamheten fortsätter dock att i huvudsak vara pappersbaserad. Pappersförbrukningen har inte minskat nämnvärt under 2021.

För att ändå arbeta mot målet om att minska jämfört med föregående år har diskussioner förts med medarbetarna om vikten av att minska användandet av papper i onödan. Det är viktigt att tänka efter innan en utskrift görs. Genom minskade ogenomtänkta utskrifter av dokument och handlingar kan förvaltningen delvis uppnå det tänkte målet.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Inköp av papper till nämnden minskar från föregående år	10 %				20 %		2021

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Uppmana och informera anställda om hur man kan minska sin pappersförbrukning i och med digitaliseringen	2021-01-01	2021-12-31	

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Nämnden bedömer att inriktningsmålet uppfylls delvis då verksamheten inte kommer att digitaliseras under 2021. Arbetet kommer även fortsättningsvis ske helt i pappersform. Någon effektivisering eller sänkning av kostnader genom digitalisering har därför inte varit möjlig under 2021 och är inte heller att vänta under 2022 då arbetet med byte ska genomföras. Först 2023-2024 förväntas en effektivisering falla ut pga. digitaliseringen.

Antalet invånare i Stockholm beräknas öka under kommande år och andelen äldre ökar. Då andelen i befolkningen som har behov av ställföreträdare utgör mellan 1 och 2 procent förväntas behovet av ställföreträdare öka i samma takt som befolkningsökningen. Behovet av ställföreträdare förväntas öka i samma takt som andelen äldre ökar. Under 2021 har en pandemi som särskilt drabbat äldre i Stockholm pågått. Förhoppningen är att huvudmän, ställföreträdare och anställda ska ha fått vaccin under året och att verksamheten successivt kan återgå till mer normala arbetsformer 2022. Det finns uppdämda behov av utbildningar och möten som behöver tillgodoses.

Något som väntas påverka behovet av ställföreträdare på längre sikt är de nya lagar som trädde i kraft under 2017 om utökade anhörigbefogenheter och framtidsfullmakter. Hittills har förändringarna varit små.

Nämndens kostnader för arvoden till ställföreträdare påverkas av hur stor andel av huvudmännen som kan betala ställföreträdarnas arvoden själva och arvodenas storlek. Om antalet huvudmän med mycket begränsade ekonomiska resurser ökar leder det till att stadens kostnader för arvoden ökar. Om arbetslöshet bland huvudmän ökar kommer färre huvudmän kunna betala sina ställföreträdarens arvode och staden får då betala en större andel.

Pandemin har inneburit stängda gränser mellan länder vilket försvårar möjligheten att fly till Sverige. Det kommer därför färre ensamkommande barn än tidigare vilket ger lägre kostnader. När gränserna öppnar igen och flygen börjar gå kan det innebära att antalet ensamkommande barn ökar, vilket medför att stadens kostnader för gode män ökar. Oroligheter i omvärlden som till exempel Afghanistan kan påverka antalet ensamkommande barn.

Det är enligt föräldrabalken Stockholms stads ansvar att administrera och handlägga samt avsluta ärenden från landets samtliga 290 kommuner där ensamkommande barn försvunnit. Då antalet ensamkommande barn minskat i hela landet minskar också antalet som avviker. Skulle antalet ensamkommande barn i landet öka igen så kan antalet avvikna barn också komma att öka.

I budgeten för 2021 har kommunfullmäktige beslutat ge överförmyndarnämnden i uppdrag att bistå arbetsmarknadsnämnden med att under året påbörja upphandling av förmedlingstjänster avseende ställföreträdare samt upprättande av stadens förvaltarenhet. Hur beslutet påverkar överförmyndarnämndens budget påverkas av när beslutet genomförs och hur kostnaderna fördelas mellan kommunstyrelsen, arbetsmarknadsnämnden och överförmyndarnämnden. Detta är inte klart än.

Som ett led i att medverka till att forma en innovativ storstad för framtiden har överförmyndarnämnden sedan 2016 deltagit i digitaliseringsprojektet "Modernisering av sociala system". Målet var att ärendena skulle komma in digitalt, handläggas digitalt och arkiveras digitalt. Syftet var att höja kvaliteten och effektivisera arbetet betydligt. Det skulle leda till lägre kostnader och en effektivare verksamhet och därmed skulle nämnden bidra till en ekonomiskt hållbar storstad. Staden har under 2021 ändrat inriktning på projektet och överförmyndarnämnden ska nu på egen hand upphandla ett ärendehanteringssystem. Det arbetet än nu påbörjat. Nämndens mål att digitalisera verksamheten kvarstår.

Kommunstyrelsen har medel avsatta till en digitalisering av överförmyndarnämndens verksamhet. Överförmyndarnämnden har startat ett eget digitaliseringsprojekt. Grundprincipen för överförmyndarnämndens projekt är att det styrs av och bemannas med egna resurser som kan producera och praktiskt genomföra det som ska utföras, men stadens projekt stöttar med vissa delar. Överförmyndarnämnden har fastställt projektdirektiv och projektplan för sitt projekt. Detta innebär att verksamheten inte digitaliseras under 2021. Arbetet har bedrivits helt i pappersform. Någon effektivisering eller sänkning av kostnader genom digitalisering har därför inte varit aktuellt under 2021 och är inte att vänta under 2022 då ett ärendehanteringssystem ska införas utan det skjuts till 2023-2025. Det har varit svårt att korta handläggningstiderna under 2021 utan ett digitalt stöd men ändå har betydande framsteg gjorts.

Regeringen tillsatte 2019 en utredning med namnet "Ställföreträdare att lita på - en översyn av reglerna om gode män". Nämnden har träffat, följt och bistått regeringens utredning. Resultatet från utredningen kan på sikt ändra förutsättningarna för överförmyndarnämndens verksamhet och därmed även stadens kostnader. Utredningen lämnade våren 2021 ett betänkande. Utredningen har varit ute på remiss. Nu återstår det för regeringen att skriva en proposition. Utredningen har en lång rad förslag som innebär ökad arbetsmängd för överförmyndarförvaltningen. Det gäller till exempel överföring av beslut från tingsrätten till överförmyndarnämnden och krav på skärpt tillsyn och utökad informationsskyldighet. Om utredningens förslag genomförs beräknas ärendemängden öka med cirka 20-30 procent. Kraven på skärpt tillsyn och ökad informationsskyldighet innebär dessutom mer arbete med respektive ärende. Utredningen föreslår att ändringarna genomförs 2023.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

 Uppfylls helt

Analys

Överförmyndarnämndens budget var 63,4 mnkr. Budgeten för 2021 minskade med 0,8 mnkr jämfört med 2020.

Av nämndens budget på 63,4 mnkr för 2021 var 48,4 mnkr reserverade för nämnd och förvaltning och 15,0 mnkr till arvoden. Nämnden tilldelades 0,1 mnkr i investeringsbudget.

Budgetminskningen och utebliven kompensation för pris- och löneökningar innebär att nämnden behöver sänka sina kostnader med cirka 2 mnkr. Detta klaras dels genom en generell återhållsamhet med kostnader och färre tillfälligt anställda under sommaren.

Nämnden har utvecklat ett eget prognosverktyg och rutiner för att ta fram prognoser. Regelbundna avstämningar görs med controller, enhetschefer och förvaltningschef. Antalet ensamkommande barn minskar. Det underlättar möjligheten att göra säkra prognoser. Det återstår dock ett antal osäkerhetsfaktorer, som till exempel att förutse hur många huvudmän nämnden har nästa år, hur många ställföreträdare som begär arvode, hur stor andel av huvudmännen som kan betala arvodet själva och hur stor andel som staden ska betala.

Nämnden fortsätter arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, rättssäkerhet, effektivitet samt huvudmännens och ställföreträdarnas uppfattning om verksamheten.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	99,5 %			99,7 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	99,5 %			99,7 %	100 %	100 %	VB 2021
  Nämndens prognossäkerhet T2	-1 %			0 %	+/-1 %	+/- 1 %	2021

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

 Uppfylls helt

Använda skattemedel effektivt

Nämnden har arbetat för rättssäker och effektiv handläggning med stockholmarnas bästa för ögonen. Målet har varit att verksamheten ska präglas av ett närvarande ledarskap, effektiv handläggning och en god arbetsmiljö. Nämnden har arbetat mycket med den fysiska och psykosociala arbetsmiljön.

Internationella sammanhang och samverkansytor

Överförmyndarnämnden har idag inget internationellt samarbete utöver ett visst utbyte med de nordiska grannländerna i form av studiebesök. Ett internationellt samarbete skulle dock behöva utvecklas med nationella myndigheter i andra länder för att nämnden på ett bättre sätt ska kunna uppfylla sitt nationella ansvar för Sveriges internationella förmynderskapsärenden. Nämnden har varit i kontakt med Europeiska Unionen som meddelat att det i stort sett saknas överenskommelser och samarbete mellan EU-länderna när det gäller internationell förmynderskapsrätt. Nämnden har därför anlitat en professor i komparativ och internationell rätt vid Lunds universitet för att få vägledning i hur internationella förmynderskapsärenden ska handläggas. Nämnden har även begärt tillsynsvägledning av länsstyrelsen i samma fråga men de har meddelat att de tyvärr inte har den kunskap som krävs för att kunna bistå nämnden. Slutligen har nämnden begärt vägledning av utrikesdepartementet men de har meddelat att de inte ger råd i enskilda ärenden.

Samverkan inom Stockholms stad

Nämnden samverkar främst med socialnämnden, äldre- och barnnämnden och stadsdelsnämnderna. Det finns även ett samarbete kring ensamkommande barn och barn med särskilt förordnade vårdnadshavare. Den pågående pandemin med covid-19 har inneburit att planerade utbildningar av ställföreträdare och utbildning av biståndshandläggare och annan personal som kommer i kontakt med huvudmän och ställföreträdare till viss del har pausats och till viss del digitaliserats.

Personal och arbetsmiljö

Överförmyndarnämnden ska vara en attraktiv arbetsgivare med förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med hög kompetens och motivation. Insatser som syftar till att förbättra arbetsmiljön är mycket viktiga. Under 2020 och 2021 har personalomsättningen varit låg.

Den 31 december 2021 hade nämnden 67 tillsvidareanställda, 2 visstidsanställda, 3 timanställda och 1 från Jobb torg som arbetstränar. Av de tillsvidareanställda är 2 tjänstlediga för att doktorera och pröva nytt arbete, 1 är långtidssjukskriven, 8 har längre föräldraledigheter, 1 arbetar heltid och 1 halvtid i digitaliseringsprojektet. Det betyder att 12,5 tillsvidareanställda inte är på plats och att 54,5 tillsvidareanställda är i tjänst och arbetar med ordinarie arbetsuppgifter.

Insatserna som syftar till att förbättra arbetsmiljön 2021 har handlat bland annat om:

- Tydligare prioriteringar från nämnd och chefer.
- Ett närvarande och stödjande ledarskap.
- Satsning på kompetensutveckling.
- Utveckling av rutiner, mallar och handläggarstöd.
- Ett fortsatt arbete med förvaltningens jämställdhets- och mångfaldsplan i arbetsmiljögruppen så att förvaltningen är en inkluderande arbetsplats där varje medarbetare känner sig respekterad, delaktig och uppskattad.
- Företagshälsovården nyttjas för stöd att förhindra sjukdom och för stöd till sjuka.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter om organisatorisk och social arbetsmiljö har som mål att minska den arbetsrelaterade ohälsan och ställer tydliga krav på arbetsgivaren när det gäller arbetsbelastning, arbetstider och kränkande särbehandling. Förvaltningen har rutiner i sitt systematiska arbetsmiljöarbete att varje år genomföra skyddsronder inom den psykosociala, digitala och fysiska arbetsmiljön. Uppföljningar genomförs i förvaltningens handlingsplan inom arbetsmiljö i förvaltningsgruppen och i ledningsgruppen.

En rad åtgärder har vidtagits för att förhindra att personalen ska smittas av covid-19. Hemarbete har underlättats och uppmuntrats. Information om hur man själv kan skydda sig har spridits. Fikarummet har möblerats om för att avstånd ska hållas. Digitala möten har ersatt fysiska möten. Närvaron varit hög och produktionen har i stort sett kunnat upprätthållas trots pandemin.

Medskapande index har i 2021 års medarbetarenkät höjts från 62 år 2019 till 78 år 2021, ledarskapet har höjts från 66 år 2019 till 84 år 2021, motivationen har höjts från 59 år 2019 till 77 år 2021, styrningen har höjts från 62 år 2019 till 75 år 2021.

Pandemin har medfört att externa fysiska kurser ställts in. Kompetensutveckling har därför skett internt inom förvaltningen genom att personal lär av varandra, genom självstudier och digitala utbildningar.

Ledningsgruppen har genomgått en utbildning som syftar till att skapa förutsättningar för ett mer tillitsbaserat ledarskap. Den omfattade både individuell coachning och gemensamma övningar.

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön genomförs i nära samarbete med nämndens fackliga organisationer, förvaltningsgrupp och arbetsmiljögrupp. Arbetet förankras på enhetsmöten, arbetsplatsträffar och i arbetsmiljögruppen.

En viktig uppgift är att förhindra att personal drabbas av hot och våld. Allmänheten har inte tillgång till nämndens lokaler, som hålls låsta. Vid behov ska det vara två personer med vid

varje besök. Vid behov anlitas vakter. Ett särskilt besöksrum har byggts 2020 som syftar till att öka säkerheten vid besök som gäller exempelvis insyn i akt. Myndighetsbrevlåda och myndighetens officiella e-postadress och telefoner ska i möjligaste mån användas. Hot ska alltid polisanmälas och anmälas i stadens incidentrapporteringssystem IA. Chefer och företagshälsovård har i uppgift att ge stöd om någon drabbas av hot eller våld.

Nämnden har en kompetensförsörjningsplan. Den handlar dels om att kunna rekrytera kvalificerad personal och dels om att kompetensutveckla befintlig personal.

Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan samt riktlinjer och rutiner för att motverka kränkande särbehandling, den gäller 2019-2023. Ingen kränkande särbehandling, oavsett orsak, accepteras inom nämndens verksamhet. Vid rekrytering strävar nämnden efter en jämnare könsfördelning utan att frångå krav på kompetens. Av de fast anställda är 46 kvinnor och 21 män dvs 31% procent av personalen män och 69% procent kvinnor.

Lokaler

Under 2020 genomfördes renovering i lokalen. Ett säkert besöksrum byggdes och överfallsalarm införskaffades, kylaggregat har installerats och ventilationen har förbättrats. Trots att sommaren 2021 varit ovanligt varm har lokalerna hållit godtagbara temperaturer. Arbetsmiljön under sommaren utvärderas i en enkät bland personalen under augusti-september. Ventilationen är dock fortfarande något bristfällig. Kalla vinterdagar sjunker temperaturen ned till 17 grader vilket inte är godtagbar arbetstemperatur. Ett arbete har inletts med stadsledningskontoret och fastighetskontoret för att hitta bättre och mer ändamålsenliga lokaler. Förvaltningen har kontrakt på befintliga lokaler fram till september 2024.

En mer ändamålsenlig organisation

Inga organisatoriska förändringar har genomförts under 2021.

Nyckeltal

Länsstyrelsen i Dalarna samlar varje år, i januari-februari, in nyckeltal från samtliga kommuners överförmyndarverksamheter. I en bilaga till tertialrapport ett redovisades en jämförelse mellan Stockholm, Göteborg och Malmö.

Internkontroll

Nämnden arbetar för att utveckla internkontrollen i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande lagstiftning och kommunstyrelsens anvisningar och säkerställa att den är aktiv och integrerad i organisationen. I detta arbete beaktas särskilt kritik från granskningsmyndigheter såsom länsstyrelsen och justitieombudsmannen. Det är viktigt att säkerställa att upprättade rutiner följs och att utförd internkontroll dokumenteras och följs upp. Nämnden har 2020 tillsatt en anställning som verksamhetscontroller som bland annat ska bidra till att utveckla internkontrollen. Revisorerna har i sin årsrapport för 2020 konstaterat att nämndens internkontroll blivit mycket bättre jämfört med tidigare och nu bedöms som fullt tillräcklig. Överförmyndarnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig. Nämnden har höjt kvalitén ytterligare under 2021 avseende internkontrollen vilken bl.a. utgått ifrån den kritik nämnden fått från revisorer och Länsstyrelsen.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Aktivt Medskapandeindex	78			70	75	82	2021
Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %			100 %	90 %	90%	2021
Index Bra arbetsgivare	85			75	77	84	2021
Sjukfrånvaro	4,2 %			3,7 %	5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Sjukfrånvaro dag 1-14	1,5 %			2,45 %	3,5 %	Tas fram av nämnd/s tyrelse	VB 2021
Analys Korttidsfrånvaron är lägre än tidigare år. Hemarbete gör att smittspridning av flera sjukdomar som sprids via virus och bakterier begränsas. En högre grad av hemarbete gör att personal med lindriga symtom arbetar hemma istället för att vara sjukskrivna.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Kommunstyrelsen ska ansvara för förvaltningen av Esset med stöd av arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och förmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Esset projektet avslutat mars 2021			
Servicenämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och i samråd med arbetsmarknadsnämnden, socialnämnden, äldre- och förmyndarnämnden och stadsdelsnämnderna etablera en support- och förvaltningsorganisation för Esset för att från och med 2022 kunna leverera full support	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Esset projektet avslutat mars 2021			
Överförmyndarnämnden ska ta fram en rutin för att dödsbon som övertar den avlidnes ställföreträdarskap snabbt får information och tillräckligt stöd	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

En digitaliserad verksamhet ska ge bättre service och underlätta tillsynen

Uppfylls delvis

Beskrivning

Projektet Modernisering av sociala system fortsätter där målet är införandet av ett nytt verksamhetssystem.

Förväntat resultat

Förvaltningens service till ställföreträdare, huvudmän och andra intressenter har förbättrats och tillsynsarbetet underlättats genom införandet av eDok och nytt verksamhetssystem.

Analys

Förvaltningen har under tertial ett prioriterat införandet av Esset och eDok och medverkat till att digitaliseringen av verksamheten genomförs. Målet var att förvaltningen under perioden 2021-2022 skulle gå från en helt pappersbaserad ärendehantering till en helt digital. Förhoppningen var att systemen skulle ge stöd för styrning och uppföljning, öppna möjlighet för att automatisera viss handläggning, ge förvaltningen möjlighet att förbättra kvaliteten och underlätta tillsynen. Genom att huvudmän och ställföreträdare själva skulle kunna gå in och se statusen på sitt ärende förbättras servicen. Preliminärt datum för att ta Esset i drift var satt till mars 2021.

Den 12 februari 2021 beslutade staden att stoppa breddinförandet av Esset och pausa införandet för överförmyndarförvaltningen. Staden har därefter ändrat inriktning på projektet och överförmyndarnämnden ingår inte längre i projektet "Modernisering av sociala system".

Kommunfullmäktige beslutade den 13 december 2021; "Överförmyndarnämnden ska utifrån verksamhetens behov upphandla systemstöd, vilket inkluderar beslut om upphandlingsunderlag, tilldelning av kontrakt, avtalshantering, implementering av upphandlat system samt etablering av systemförvaltning. Överförmyndarnämnden medges finansiering om 15 mkr och sker genom disposition av de i eget kapital avsatta medel för modernisering av sociala system."

Överförmyndarnämnden har nu startat ett eget digitaliseringsprojekt. En upphandling av ett befintligt verksamhetssystem pågår. Beslut om system kommer att ske i mars 2022. Förhoppningen är att kunna införa ett verksamhetssystem hösten 2022. Därefter påbörjar arbetet med att utveckla e-tjänster som ska möjliggöra att ställföreträdare kan skicka in handlingar digitalt. När de införs, vilket beräknas ske 2023, möjliggörs effektivare arbetssätt både för ställföreträdare och överförmyndarförvaltningen.

Detta innebär att verksamheten inte har digitaliserats under 2021. Arbetet har skett helt i pappersform. Någon effektivisering eller sänkning av kostnader genom digitalisering är därför inte kunnat genomföras under 2021. Det har också varit svårt att korta handläggningstiderna under 2021 utan ett digitalt stöd men ändå har betydande förbättringar gjorts.

eDok har införts för hantering av allmänna handlingar och kommer att införas för hantering av nämndhandlingar. Målet är att förvaltningen från och med våren 2022 ska övergå till att hantera nämndarbetet helt i eDok. Genom detta minskar arbetet för förvaltningen då hantering av fysiska handlingar, kopiering och utskick via post försvinner och ersätts av publicering av handlingarna i publiceringsverktyget Meeting Plus.

Dock kvarstår några problem att lösa med eDok. Förvaltningen skriver beslut i enskilda ärenden i sitt eget ärendehanteringssystem som sedan behöver skannas in i eDok. Därmed kan förvaltningen inte fullt ut effektivisera nämndhanteringen och utnyttja de fördelar som är tänkta att underlättas med systemet. Detta då text från beslut manuellt kommer behövas skrivas in i

protokoll och protokollsutdrag. Detta gör att effektiviseringen i verkligheten inte blir så stor för förvaltningen. Dock kommer nämndens ledamöter digitalt kunna få åtkomst till handlingarna.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nämndprocessen har digitaliserats	80 %			0 %	100 %		2021
Analys Nämndens handlingar finns tillgängliga digitalt. Alla nämndledamöter har fått lpad. Handlingarna har dock inte slutat att tryckas i pappers form parallellt än.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska från sitt håll fortsätta driva frågan om integration mellan eDok och Esset	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Esset avslutat mars 2021			

Nämndmål:

En förbättrad och flexibel arbetsplats genom ett digitaliserat arbetssätt

Uppfylls delvis

Beskrivning

Införandet av Esset och eDok ska på sikt effektivisera och underlätta arbetet.

Förväntat resultat

Ökad effektivitet och ökade möjligheter att arbeta hemifrån

Analys

Moderna digitala arbetsmetoder ska på sikt leda till en bättre arbetsmiljö. Administrativa moment som utskrift, kopiering och insortering i akter försvinner. Mer tid kan ägnas åt kvalificerad handläggning och kommunikation. Möjligheten att arbeta hemma och på andra platser än arbetsplatsen ökar. Handläggare och registratorer får stöd i att göra rätt. Chefer får stöd i att bättre kunna styra och följa upp verksamheten. Under 2021 har omfattande förberedelser gjorts men något ärendehanteringssystem och digital nämndhantering har inte införts.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Nämnden ska prioritera fortsatt arbete med att systematiskt förbättra arbetsmiljön, bl a genom en förvaltningsövergripande arbetsmiljögrupp	2021-01-01	2021-12-31	

Nämndmål:

Nämnden ska korta handläggningstiderna med stöd av digitalisering

Uppfylls delvis

Beskrivning

Genom effektivare arbetssätt ska handläggningstiderna kortas och servicen gentemot ställföreträdare och andra intressenter förbättras.

Förväntat resultat

Handläggningstiderna är kortare i flertalet av förvaltningens processer

Analys

Förvaltningens verksamhet är i det närmaste helt pappersbaserad. En digitalisering kommer att underlätta möjligheten att ge bättre service och stöd till ställföreträdare och huvudmän. En digitalisering skapar förutsättningar att stärka rättssäkerheten och tillsynen.

Arbetet med att införa ett ärendehanteringssystem fortsätter men är försenat. Nu pågår arbetet med att upphandla ett ärendehanteringssystem som ersätter diariesystemet Wärna. Det innebär att under 2022 kommer arbetet att fortsätta vara helt pappersbaserat fram tills ett ärendehanteringssystem och e-tjänster har införts. Handlingar kommer in via papper, handläggs via papper och sparas i pappersformat. Handlingar i pågående ärenden läggs i pappersakter och förvaras i ett arkiv.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2020	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Andelen nämndärenden som skickas ut digitalt	100 %			0 %	50 %		2021
Analys Alla nämndhandlingar finns tillgängliga digitalt. Under våren 2022 slutar förvaltningen att trycka dem i pappersform.							

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Nämnden ska fortsätta arbetet med att ta fram metoder och nyckeltal för att mäta kvalitet, tillgänglighet, rättssäkerhet och brukarnas uppfattning om insatserna.	2021-01-01	2021-12-31	
 Nämnden ska fortsätta utveckla prognossäkerheten med stöd av Esset och Beslutsstöd	2021-01-01	2021-12-31	Avvikelse
Analys Esset avslutat mars 2021			
 Nämnden ska säkerställa att den interna kontrollen är aktiv och integrerad i organisationen.	2021-01-01	2021-12-31	
 Nämnden ska under året fortsatt driva ett långsiktigt och hållbart förändringsarbete mot en effektivare och mer ändamålsenlig organisation.	2021-01-01	2021-12-31	

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

Nämndens beviljades för år 2021 en budget på 63,4 mnkr, vilket innebär en minskning med 0,8 mnkr jämfört med budgeten för 2020 på 64,2 mnkr. 15,0 mnkr är avsatta till arvoden och 48,4 till nämnd samt förvaltning.

För arvodeskostnader som överstiger 15,0 mnkr har nämnden möjlighet att begära en budgetjustering. I fullmäktiges budget finns 15 mnkr reserverade i central medelsreserv, CM3, för arvoden. Nämnden ska i samband med tertialrapport 2 rapportera helårsprognos för arvodeskostnaderna, som ska ligga till grund för bedömningen om budgetjustering.

	Utfall 2020		Budget 2021	Utfall 2021			Avvikelse
Överförmyndarförvaltningen	Utfall netto	Avvikelse netto	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto
Gemensamt, förvaltningen (inkl. nämnd)	47 004	1 896	48 400	51 731	-3 611	48 120	280
Arvoden	18 514	-1 914	20 000	20 293	-293	20 000	0
Arvoden EKB	5 588	212	4 500	4 200	0	4 200	300
Netto	71 106	194	72 900	76 224	-3 904	72 320	580
Investeringar	82	18	100	82	0	82	18

Resultatet för förvaltningen inklusive nämnd är 48,1 mnkr dvs 0,3 mnkr mindre än i budget. Därför redovisas ett överskott med 0,3 mnkr på nämnd och förvaltning.

Arvodeskostnaderna är fördelade i tre delar: arvoden, arvoden för asylsökande ensamkommande barn och arvoden för ensamkommande barn med uppehållstillstånd.

Resultatet för arvoden (dvs. ej för ensamkommande barn) är 20, 0 mnkr i enlighet med budget.

Resultatet för arvodeskostnaderna för ensamkommande asylsökande barn samt ensamkommande barn med uppehållstillstånd är sammanlagt 4,2 mnkr dvs 0,3 mnkr mindre än i budget. Därför redovisas ett överskott med 0,3 mnkr.

Den totala arvodeskostnaden är 24,2 mnkr dvs 0,3 mnkr mindre än i budget. Sammanlagt har nämnden 24,5 mnkr till arvoden. 15 mnkr finns avsatt i budget. Därutöver tilldelades nämnden vid behandling av tertialrapport två 9,5 mnkr pga. ökade arvodeskostnader.

Analys av resultaträkning

De förändringar som framträder av resultaträkningen återspeglas även i balansräkningen.

Verksamhetens intäktssida har fått sjukersättning, så kallat Covid-bidrag under året samt omfördelat intäkten avseende utlånad personal till pågående verksamhetsprojekt. Justeringar av fördelningen på grund av sammanblandning i lönesystemet utgör de förändringar som visar sig vad gäller personal- och arvodeskostnader mellan åren.

Resultaträkning	Utfall 2020	Utfall 2021
Intäkter		
Bidrag	-800	-3 904
Övriga intäkter	-2 444	0
Summa intäkter	-3 244	-3 904
Kostnader		
Personalkostnader	37 064	39 979
Arvoden	24 592	24 965
Tjänster	6 327	5 586
Kontor & IT	3 094	2 505
Lokalkostnader	3 203	3 119
Övriga kostnader	70	70
Summa kostnader	74 350	76 224
Netto resultat	71 106	72 320

Investeringar

Nämnden beviljades en investeringsbudget om 0,1 mnkr för år 2021. Medlen har använts till fortsatt verksamhetsanpassning av lokalerna.

Analys av balansräkning

De förändringar som framträder av resultaträkningen återspeglas även i balansräkningen. I tabellen nedan jämförs årets ingående balans med utgående balans 31 december 2021.

Balansräkningen ger en ögonblicksbild av nämndens läge per den 31 december 2021 jämfört

med årets början. Nämndens tillgångar har ökat något jämfört med årets början. Kundfordringar är huvudsakligen relaterade till interna då personal är utlånad till verksamhetsprojekt. Samtidigt har nämndens upplupna kostnader och det egna kapitalet ökat något jämfört med ingående balans.

Balansräkning	IB 2021	Förändring	UB 2021
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	333	-44	289
Maskiner och inventarier	333	-44	289
Omsättningstillgångar	1 335	462	1 797
Kundfordringar	1	1 061	1 062
Diverse kortfristiga skulder	48	-5	43
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 286	-594	692
Kassa bank	0	0	0
Summa tillgångar	1 668	418	2 086
Skulder och eget kapital			
Eget kapital	1 512	439	1 951
Kortfristiga skulder	-3 180	-857	-4 037
Kortfristiga skulder	-64	-35	-99
Leverantörsskulder	-1 571	174	-1 397
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-1 545	-996	-2 541
Summa skulder och eget kapital	-1 668	-418	-2 086

Särskilda redovisningar

Agenda 2030

Nämnden arbetar för att Stockholm ska bli en ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbar stad. En digitalisering ska leda till att verksamheten blir effektivare och ekonomiskt hållbar. Ett medvetet miljöarbete bidrar till att göra nämnden miljömässigt hållbar. Nämnden tar sikte på att förverkliga de mänskliga rättigheterna med fokus på ökad jämställdhet, minskad ojämlikhet och minskad klimatpåverkan. Nämndens mål är att ingen ska lämnas utanför. Det sker genom nämndens sätt att handlägga ärenden, bemöta huvudmän och ställföreträdare samt genom en aktiv personalpolitik. Samverkan sker bland annat med funktionshinderrådet samt godmans- och förvaltarföreningen. En enkät har skickats till huvudmännen för att kunna inkludera deras synpunkter i arbetet med att utveckla verksamheten. Under hösten skickades en enkät ut till ställföreträdarna för att även deras synpunkter ska ligga till grund för nämndens utvecklingsarbete.

En grundläggande värdering om alla människors lika värde ligger till grund för allt arbete i

nämnden. Det är viktigt att skapa förutsättningar för alla människor att utvecklas till sitt bästa jag oavsett kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning. Nämnden har en jämställdhets- och mångfaldsplan för 2019-2021. Förvaltningen har även riktlinjer för att motverka kränkande särbehandling. Alla anställda har under året deltagit i diskussioner på möten och om hur man säkerställer att alla huvudmän och ställföreträdare får rätt stöd och ett bra bemötande oavsett vem man är.

Jämställdhet

Det är behovet av stöd och inte kön som ska avgöra vilken hjälp en huvudman får. Det är lämplighet och kompetens som avgör om en person får bli ställföreträdare. All personal har deltagit i diskussioner på APT-möte om vikten av att inte låta faktorer som kön, könsöverskridande identitet, sexuell läggning, etnisk tillhörighet, religion, ålder eller funktionsnedsättning påverka om en person får bli ställföreträdare. Förvaltningen strävar efter att ta fram könsuppdelad statistik när det gäller huvudmän, ställföreträdare och anställda. Statistiken ligger till grund för analyser av om det finns skillnader mellan könen som är uttryck för ojämlikhet och diskriminering. Ett exempel på könsuppdelad statistik är resultatet från de enkäter som genomförts under 2021 bland huvudmän. På samma sätt har den enkät som skickats ut till ställföreträdare efter sommaren varit könsuppdelad. Den statistik som tas fram angående personalen är redan könsuppdelad. Ett exempel på en analys är det gemensamma möte som ledningsgruppen och förvaltningsgruppen hade för att diskutera skillnader i löner mellan män och kvinnor. Ett annat exempel är stickprovskontroller som gjorts av handläggningen och analysera om eventuella skillnader mellan könen är befogade.

Barns rättigheter

Ett barnperspektiv grundat i barnkonventionen präglar arbetet med barn och deras anhöriga. En utgångspunkt i nämndens arbete är "Program för barns rättigheter och inflytande 2018-2022". Nämnden fortsätter att utveckla barnrättsperspektivet i handläggning, bedömning samt dokumentation. Handläggarna ges fortsatt stöd i att beakta barnets bästa. Nämnden arbetar utifrån den promemoria som tagits fram gällande ställföreträdarskap för barn och ansvarsfördelning mellan överförmyndarnämnden, stadsdelsnämnderna och tingsrätten som har tagits fram gemensamt av socialförvaltningen och överförmyndarförvaltningen. Förvaltningen har tillsatt en särskild barngrupp med representanter för förvaltningens olika enheter som ska granska handläggningen i olika processer ur ett barnrättsperspektiv och komma med förslag på förbättringar.

Nationella minoriteters rättigheter

En medvetenhet finns om nationella minoriteters status i Sverige och att Stockholm är förvaltningsområde för finska, samiska och meänkieli. Nämnden arbetar för att säkerställa nationella minoriteters rättigheter i enlighet med "Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter" och "Stockholms stads strategi för romsk inkludering 2018-2022". Förvaltningen

har flera finsktalande i personalgruppen som kan kommunicera på finska både skriftligt och muntligt vid behov, vilket förekommer. Om ett behov uppstår av att kommunicera på samiska och meänkieli anlitar nämnden tolk.

Konsekvenser av covid-19-pandemin

Pandemin som spridits i samhället har påverkar nämndens verksamhet de senaste två åren. Många huvudmän är äldre eller tillhör någon riskgrupp och har därför drabbats hårt av pandemin. En del ställföreträdare har haft svårare att utföra sitt uppdrag då de själva är äldre eller tillhör en riskgrupp. Det har haft svårare att utföra sitt uppdrag när de inte kunnat besöka sin huvudman eller banken. En del ställföreträdare har svårt att fullt ut ställa om till ett digitalt arbetssätt och avsägar sig därför sina uppdrag. Nämnden har skickat regelbundet information till ställföreträdarna om vilket ansvar de har för huvudmännen under pandemin, hur de kan bidra till att minska smittspridningen och hur de kan lösa sina uppgifter trots pandemin. Tack vare vaccinering av huvudmän och ställföreträdare pågår nu en succesiv återgång till ordinarie rutiner. Med tanke på att många huvudmän är äldre och många är sjuka finns dock anledning att fortsätta följa smittspridningen, folkhälsomyndighetens-, regionens- och Stockholms stads rekommendationer.

Förvaltningen har anpassat verksamheten efter gällande riktlinjer och anpassat verksamheten genom att öka andelen hemarbete, möblerat om för att underlätta möjligheten att hålla avstånd, gått över till digitala möten m.m. Tack vare vidtagna åtgärder har verksamheten kunnat upprätthållas och sjukskrivningen har varit begränsad.

Pandemins ekonomiska konsekvenser är för överförmyndarnämndens del begränsade. En del kostnader har varit högre och andra lägre.

Bedömning av nämndens interna kontroll

Överförmyndarnämnden bedömer att den interna kontrollen under år 2021 varit tillräcklig.

Nämnden har höjt kvalitén ytterligare under 2021 avseende internkontrollen vilken bl.a. utgått ifrån den kritik nämnden fått från revisorer och Länsstyrelsen.

De interna kontrollerna har skett en gång varje månad under året och dokumenterats i detalj i särskild bilaga samt i stadens ILS webb. Kontrollerna har varit i syfte att se till att nämndens rutiner följs, att inga ärenden glöms bort eller får onödig lång handläggningstid.

En noggrann uppföljning har gjorts utifrån den rapport som följde efter länsstyrelsens granskning under 2020. Nämnden brukar varje år följa upp de individärenden som länsstyrelsen uppmärksammat, men nämnden har det även gjorts en djupare uppföljning av grundläggande kritik av nämndens arbete för att få fram orsakssamband.

Den väsentligaste avvikelserna som internkontrollen 2021 visar är framför allt fortsatta långa handläggningstider inom några processer, men dock inte längre i alla som tidigare var fallet. Det gäller särskilt handläggning av ansökningar och anmälningar samt klagomål. Nämnden har under året försökt minska handläggningstiden något och har så gjort genom att föra över

resurser från andra processer samt effektivisera och korta ställtiderna mellan olika åtgärder.

Förhoppningsvis kan fullmäktiges beslut om professionella ställföreträdare införas 2022. Det är av helt avgörande betydelse för att handläggningstiderna för rekrytering ska kunna kortas.

Därutöver spelar digitaliseringen en viktig roll i arbetet med att rätta till de brister som påvisas i internkontrollen. Nämnden behöver ett bättre handläggningssystem som möjliggör att bevaka ärenden så att inget faller mellan stolarna samt bättre möjlighet till uppföljning genom statistik.

En del av internkontrollen består i att förebygga och upptäcka oegentligheter. Det handlar om att skapa en kultur och ett arbetssätt som stävjar oegentligheter samt att följa upp med kontroller. Då kontrollerna månadsvis genomförs av enhetscheferna samt verksamhetskontroller tillsammans kan arbetet med återkoppling och åtgärder lättare planeras och implementeras efteråt i verksamheten. Medarbetarna blir alltmer vana och införstådda med i vilket syfte kontrollerna görs och delaktiga i att analysera resultatet samt att ta fram förbättringsåtgärder.

Systematiskt kvalitetsarbete

Systematisk hantering av synpunkter och klagomål

Arbetet med att systematiskt hantera synpunkter och klagomål har fortsatt under 2021. Ett webbformulär finns numera på den externa webben för att lämna in synpunkter. Nämnden utreder alla inkomna klagomål.

Förvaltningen har tagit emot 55 synpunkter och klagomål under 2021. Dessa har handlat om synpunkter på hemsidan, rekrytering av ställföreträdare samt vissa övergripande klagomål på ställföreträdare som inte kan kopplas ihop med ett specifikt ärende. Ett utvecklingsarbete pågår med syftet att förbättra hanteringen och åtgärder kopplat till klagomål på ett mer strategiskt plan.

Med anledning av att eDok nu används som system för registrering av inkomna ärenden förväntas också arbetet med statistik och uppföljning förbättras, både för att säkerställa att svar ges till den som lämnat en synpunkt eller ett klagomål, men också för att på ett mer samlat sätt arbeta för övergripande förbättringar i verksamheten

Ständiga förbättringar

Inom samtliga enheter bedrivs ett systematiskt arbete med att samla upp de förbättringsförslag som finns i organisationen. Arbetet med förbättringstavlor sker numera i digital form. Målet är att skapa en kultur där alla medarbetar bidrar med förslag på stora och små förbättringar.

Utveckling av innovationskapacitet

Öppenhet, nyfikenhet och mod har präglat nämndens förhållningssätt till innovativa förslag under ett år som präglats av covid-19. Nya metoder för hemarbete har utvecklats, digitala mötesformer har introducerats på bred front, arbetsfördelning och arbetsformer har ändrats. Arbetet med att digitalisera verksamheten fick byta riktning under 2021 men fortsätter 2022.

Utveckla beslutsunderlag

Förvaltningens tjänstutlåtanden till nämnden utvecklas i samband med införandet av eDok och digital ärendehantering 2022 då upphandling nu pågår av nytt system.

Implementera stadens styrdokument

En genomgång av stadens styrdokument har genomförts under hösten för att säkerställa att nämnden följer dem i de delar som är relevanta för nämndens verksamhet.

Utvecklat ledarskap

Ledningsgruppen har 2021 genomgått en gemensam ledarskapsutveckling med fokus på förändringsledning. Två nya enhetschefer har deltagit i utbildningen "Chef i staden" samt i av staden anordnade "Fokusgrupper". Varannan vecka har ledningsgruppen ett särskilt möte där enbart ledarskapsfrågor diskuteras.

Övrigt

Arkiv och registratur

Ett arbete pågår med att ta fram rutiner samt utbilda alla medarbetare i det stadsgemensamma systemet eDok där allmänna handlingar och nämndprocess ska hanteras. Vidare pågår ett kontinuerligt arbete med förvaring av handlingar och akter där det avbrutna införandet av Esset innebär en fortsatt utmaning.

Krisberedskap

För att kunna fungera väl och effektivt i kris är det av största vikt att förbereda sig och bekanta sig med krisledningens metoder och verktyg på förhand.

Förvaltningen fick under hösten tilldelat sig statliga medel till krisberedskapsåtgärder. Stadens upphandlade företag 4C strategies fick under slutet av året i uppdrag att genomföra en krisövning med ledningsgruppen samt göra en genomgång av förvaltningens samtliga rutiner kring brand, hot och våld och krishantering och ge rekommendationer kring vidareutveckling av krisplan. En förbättrad krisplan ska sedan förankras i ledningsgrupp samt bland medarbetarna.

Ledningsgruppen har vid två tillfällen haft en workshop och krisövning av en reell möjlig uppstående kris, genomförd av de inhyrda konsulterna. Förvaltningen kommer få en utvärderingsrapport från övningen som beskriver styrkor, utvecklingsområden samt förslag på vidare åtgärder.

Alla medarbetare kommer under februari få en teoretisk genomgång av krishantering genomförd av 4C strategies.

Förvaltningen har även innan jul haft tillsyn av St: Eriks försäkring som inspekterat hur förvaltningen ordnat brand och inbrottsskydd. Förvaltningen fick i och med det beröm för ett väl utfört arbete.